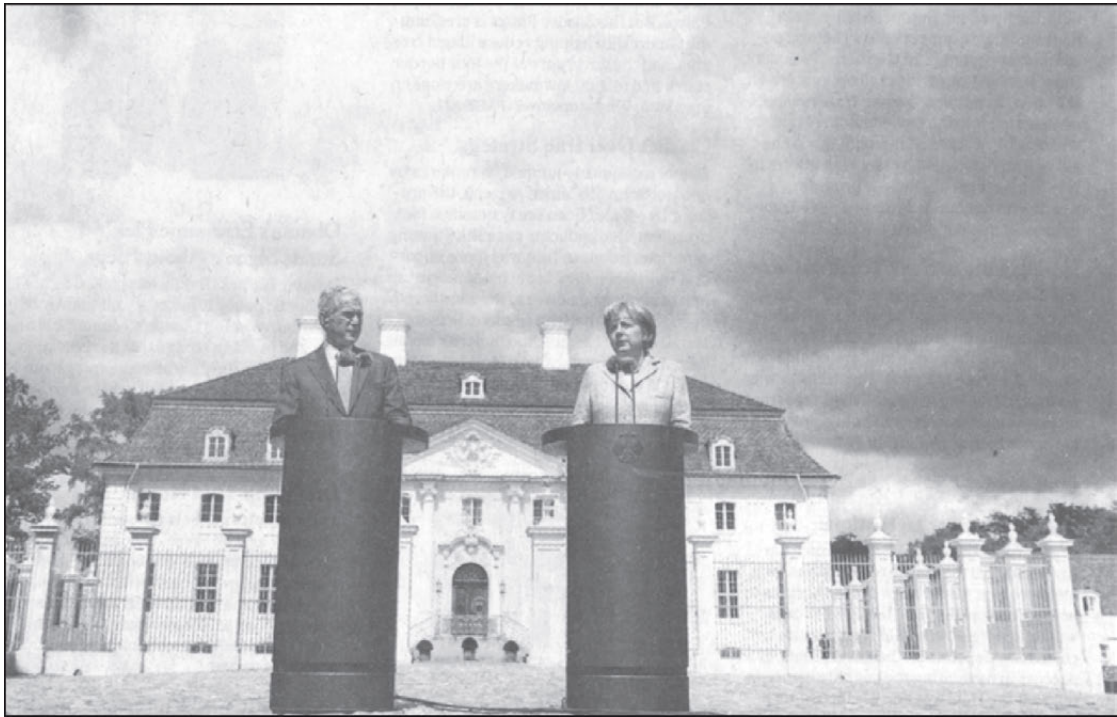

JAV prez. George Bush, pradėjęs atsisveikinimo vizitus Europos valstybėse, spaudos konferencijoje su Vokietijos kanclere Angela Merkel Berlyne, pareiškė, jog tinkami visi veiklos būdai prieš Irano branduolinės programos sustabdymą.

Reuters

LIETUVA RAGINA RUSIJĄ NEUŽMIRŠTI TOTALITARIZMO NUSIKALTIMŲ

Vilnius, birželio 19 d. Lietuvos oficialūs atstovai atmeta Rusijoje pasigirdusius priekaištus dėl Seimo sprendimo uždrausti propaguoti sovietinę simboliką ir ragina Maskvą neužmiršti totalitarizmo nusikaltimų.

Pasak Užsienio reikalų ministerijos atstovės spaudai Violetos Gaižauskaitės, Lietuva gerbia visus kovotojus prieš nacizmą - ir gyvuosius, ir žuvusius, o sovietinė simbolika, kurią uždraudė propaguoti Seimas, yra "ne žmonių, bet buvusios valstybės - Sovietų Sąjungos simboliai".

"Būtų gerai, jei naujajai Rusijos kartai taip pat būtų kuo geriau žinomi ir bolševikinio totalitarizmo nusikaltimai, todėl siūlome kartu sąžiningai rašyti nutylėtos ir sufalsifikuotos totalitarizmo istorijos puslapius, kad niekada nepasikartotų XX amžiaus tragedijos. Pavyzdžiui, būtų puiku, jei plačiai Rusijos auditorijai būtų parodytas per Latvijos televiziją demonstruotas filmas "The Soviet Story", - Eltai ketvirtadienį sakė V. Gaižauskaitė.

Tai URM atstovė teigė, komentuodama oficialių Rusijos pareigūnų išreikštą nepasitenkinimą dėl nacių ir komunistų simbolikos sulyginimo, esą taip iškraipoma istorija.

Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovas Andrejus Nesterenka pareiškė, kad Lietuvos Seimo sprendimas yra "dar vienas mėginimas pakeisti istoriją".

"Valstybės, kuri daug prisidėjo prie pergalės kovoje su

fašizmu Antrojo pasaulinio karo metais, simbolikos prilyginimą nacistinei negalima pavadinti ne kaip kitaip, kaip tik žmonių, kurie savo nesugrąžinamomis aukomis išgelbėjo pasaulį nuo rudojo maro, atminties išniekinimu", - oficialiame Rusijos URM puslapyje cituojamas rusų diplomatas.

Prieš Lietuvos Parlamento sprendimą ketvirtadienį prie Lietuvos ambasados taip protestavo kelios dešimtys aktyvistų. Pranešama, kad demonstracija buvo negausi, trumpa ir taiki. Nuotraukoje, kuri paskelbta Lietuvos radijo ir televizijos interneto svetainėje, matyti, kaip vienas iš demonstrantų laiko plakatą su užrašu "Aš myliu mano tėvynę, Tarybų Lietuvą! Ji visą laiką gyvena mano širdyje...".

Seimo priimtas įstatymas numato, kad bus draudžiami susirinkimai, kurių dalyviai demonstruoja nacistinės Vokietijos, SSRS, Lietuvos SSR vėliavą, herbą, ženklą ar uniformą. Draudžiama demonstruoti už Lietuvos gyventojų represijas atsakingų Vokietijos nacionalsocialistų arba SSRS komunistų partijos vadovų atvaizdus, nacistinių ar komunistinių organizacijų simbolius, uniformas, nacistinę svastiką, nacistinį SS ženklą, sovietinio kūjo ir pjautuvo ženklą, sovietinės raudonos penkiakampės žvaigždės ženklo pagrindu sudarytas vėliavas ar ženklus. Įstatyme taip pat įteisintas draudimas atlikti nacistinės Vokietijos, SSRS ar Lietuvos SSR himną.

NATO AMBASADORIAI APTARĖ UKRAINOS INTEGRACIJĄ Į SAJUNGĄ

Kijevas, birželio 18 d. Šiaurės Atlanto taryba, sudaryta iš NATO šalių ambasadorių ir generalinio sekretoriaus Jaap de Hoop Scheffer, birželio 16-17 dienomis su oficialiu vizitu lankėsi Ukrainoje, kur susitiko su aukštais Ukrainos pareigūnais ir lankėsi šalies regionuose.

Šiaurės Atlanto tarybos delegaciją priėmęs Ukrainos Prezidentas Viktoras Juščenka pabrėžė Ukrainos pasiryžimą tęsti pradėtas reformas, siekiant narystės NATO.

Birželio 16 dieną Kijeve vyko NATO ir Ukrainos komisijos ambasadorių posėdis, kuriame dalyvavo Ukrainos užsienio reikalų ministras Volodymyras Ohryzko ir Ukrainos gynybos ministras Jurijus Jechanurovas. NATO ir Ukrainos komisijos posėdyje dar kartą akcentuotas NATO Bukarešto viršūnių susitikime priimtas sprendimas, kad Ukraina taps NATO nare. Bukarešte nuspręsta, kad su Ukraina pradedamas aktyvaus bendradarbiavimo etapas, o Narystės veiksmų plano suteikimas Ukrainai bus kitas žingsnis jos kelyje į sąjungą.

LR URM

SKAITYTOJŲ DĖMESIUI!

DIRVOS redakcija atostogaus, todėl laikraščio nebus liepos 8 dieną. Poatostoginė laida bus liepos 15 d.

Visiems skaitytojams linkime malonių vasaros atostogų!

„RASTAS DOKUMENTAS ĮRODO - LIETUVA SSRS ULTIMATUMO NEPRIĖMĖ BESĄLYGIŠKAI“

Lietuvoje minint Okupacijos ir genocido dieną, istorikas Arvydas Anušauskas sako, kad rastas svarbus istorinis dokumentas, paneigiantis, jog Lietuvos vyriausybė besąlygiškai priėmė Rusijos ultimatumą dėl sovietų kariuomenės įvedimo.

Pasak istoriko, JAV jam pavyko rasti paskutiniojo Lietuvos vyriausybės posėdžio protokolus, įrodančius, kad ministrų kabinetas priėmė ultimatumą, tačiau nurodė, kad jis pažeidžia 1939 metų Lietuvos ir Rusijos susitarimą.

San Francisco miesto Hoover archyve rastus protokolus į užsienį išsivežė tuometinis Užsienio reikalų ministerijos politikos vadovas Edvardas Turauskas.

„Kaip žinia, tarp istorikų vyksta ginčas, kokiomis sąly-

gomis buvo priimtas ultimatumas. E.Turauskas vienintelis paminėjo, kad ultimatumas buvo priimtas su tam tikra neilyga, bet nurodant, kad jis pažeidžia 1939-ųjų metų Savi-tarpio pagalbos sutartį.

Yra E. Turausko parašyta, kad į Maskvą buvo išsiųstas pranešimas apie ultimatumo priėmimą, nurodant, kad toks ultimatumas pažeidžia spalio 10 dienos susitarimą“, - Lietuvos radijui apie radinį pasakojo A.Anušauskas.

1940 metų birželio 15 dieną Sovietų Sąjungos kariuomenė okupavo Lietuvą. Po metų Lietuvoje prasidėjo masiniai areštai ir tremtys.

Manoma, kad dėl 50 metų trukusios sovietinės okupacijos Lietuva neteko beveik milijono savo piliečių.

BRIUSELYJE ES VIRŠŪNIŲ SUSITIKIMAS

Bruselis, birželio 19 d. Europos Sąjungos vadovai ketvirtadienį susitiko Briuselyje, kur dar kartą tarėsi, kaip elgtis po to, kai airiai referendumu atmetė Lisabonos sutartį. Būtent šiems svarstymams buvo skirta didžioji susitikimo dalis, skelbia BBC.

Išankstiniais vertinimais, valstybių atstovai turėtų dar kartą pakartoti, jog kitos šalys turėtų tęsti sutarties ratifikavimą, tačiau konkrečių sprendimų esą ir vėl greičiausiai nebus pasiūlyta.

Šią sutartį, ratifikavo Didžioji Britanija. Dabar dokumentui jau yra pritarusios 19 iš 27 Europos Sąjungos valstybių. Manoma, jog dabar ir gali būti nutarta tiesiog laukti, kiek šalių sutartį ratifikuos iki spalio, kai įvyks kitas viršūnių susitikimas.

LRT

EUROKOMISARĖ D. GRYBAUSKAITĖ DAR NEAPSISPRENDĖ

Vilnius, birželio 19 d. Lietuvoje viešinti Europos Komisijos narė Dalia Grybauskaitė teigia sprendimo dėl dalyvavimo būsimuose Prezidento rinkimuose dar nepriėmusi.

"Sprendimo nepadariau, sprendimą darysiu vėliau", - į žurnalistų klausimus, ar sieks Prezidento posto, atsakė D. Grybauskaitė.

Penktadienį Seime ji susitiko su Seimo Pirmininko pavaduotoju, Europos reikalų komiteto pirmininku Andriumi Kubiliumi.

Lygiai po metų Lietuva rinks naująją šalies Prezidentą. Nors apie sprendimą kandidatuoti kol kas viešai nepareiškė nė vienas politikos ar visuomenės atstovas, neoficialiai kalbama, kad rinkimų kova tarp kai kurių politikų jau prasidėjo.

LGITIC

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus dalyvavo Europos vadovų tarybos pasitarimuose Briuselyje - su Europos Komisijos pirmininku Jose Manuel Barroso.

www.president.lt

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas, Vilniuje susitikęs su Rusijos kontrolės rūmų pirmininku Sergej Stepašin, kėlė klausimą dėl grąžintinų indėlių žmonėms, turėjusiems juos "Vnešekom" banke. Lietuva, pasak G. Kirkilo, yra pasirengusi papildomoms diskusijoms tarpvyriausybinės komisijos finansų darbo grupėje. Premjeras taip pat atkreipė Rusijos svečio dėmesį, jog Lietuva daug kartų kreipėsi į Rusijos atsakingas institucijas dėl Karaliaučiuje veikusios įmonės generalinio direktoriaus Stanislovo Jucio dingimo, tačiau jokios detalesnės informacijos taip ir negavo. Tokia padėtis nepadeda verslui Karaliaučiaus srityje. G. Kirkilas pabrėžė, kad Lietuva pasirengusi pradėti fizinį sienos demarkavimą su Karaliaučiaus sritimi, tačiau nesulaukia atitinkamų Rusijos veiksmų. Jis paragino Rusiją tęsti transporto infrastruktūros plėtrą tarp Lietuvos ir Karaliaučiaus. Pokalbyje taip pat pažymėta, jog būtina normalizuoti dvišalį dialogą dėl energetikos - tokiu šalių interesu galėtų būti ilgalaikių dujų tiekimo kontraktų ir didesnių į Lietuvą tiekiamų dujų kiekių užtikrinimas bei "Družbos" naftotiekio veiklos atnaujinimas. Anot Vyriausybės pranešimo, svečias sutiko, kad reikia kalbėtis apie visas problemines sritis, įskaitant žalos už SSRS okupaciją klausimą, pradedant nuo Pasitikėjimo forumo įsteigimo.

Minint Gedulo ir vilties dieną uostamiestyje buvo pagerbtos sovietinės okupacijos genocido aukos. Buvę tremtiniai bei visi šią dieną branginantys klaipėdiečiai prisiminė, kad per nuo 1941 iki 1952 metų vykusius trėmimus žuvo apie 28 tūkst. žmonių. Prie Tautos kančios paminklo buvo padėta gėlių iš tremties negrįžusiems lietuviams atminti. Vakare Kristaus Karaliaus bažnyčioje už visus žuvusiuosius ir nukentėjusiuosius buvo aukojamos šventos Mišios. Gedulo ir vilties diena, skirta tremtyje žuvusiems lietuviams atminti, savaitgalį paminėta visoje Lietuvoje. 1941-ųjų birželio 14-ąją prasidėję masiniai lietuvių areštai truko 11 metų, iš Lietuvos prievarta išvežta apie 132 tūkst. žmonių.

Artėjant rinkimams dar vienas žaidėjas kaunasi dėl vietos Seime - Darbo partijos jaunimo organizacijos vadovas Viktoras Fiodorovas steigiamajame suvažiavime įkūrė Leiboristų partiją. Suburti naują politinę jėgą jaunuoliui užtruko kiek daugiau nei valandą. Jos nuostatai ir vadovybė buvo patvirtinta be diskusijų. Vos 21-erių V. Fiodorovas buvo vienintelis kandidatas į partijos pirmininko postą, jį patvirtino didžioji dauguma iš 411 viešbutyje "Panorama" susirinkusių iš viso 1,433 asmenims atstovaujančių politinės jėgos steigėjų. V. Fiodorovas Vytauto Didžiojo universitete studijuoja politikos mokslus, tačiau dabar studijas yra sustabdęs. Pasak jo, politinės jėgos narių amžiaus vidurkis - "aštuoniolika ir daugiau - gerai, kad yra vyresnių žmonių, kurie palaiko mūsų idėjas".

Nors naujosios partijos vadovybę sudaro buvę Darbo partijos jaunimo organizacijos atstovai, pirmininko aiškinimu, naujos politinės jėgos nereikėtų sieti nei su šia organizacija, nei su Darbo partija. Paklaustas, ko tikisi per Seimo rinkimus, V. Fiodorovas paaiškino, jog viliasi atjauninti parlamentą. "Jaunimas žaidžia partiją".

Tiriamie pinigų srautai tarp Lietuvos ir Rusijos. Pareigūnų įtarimus sukėlusį lošimo namų Kaune savininkė yra Rusijos kompanija "Ritzio Entertainment". Lošėjais apsimetę FNTT operatyvininkai kelias valandas stebėjo kazino darbą, o paryčiais pradėjo operaciją - buvo paimti bendrovės dokumentai ir kasetės su vaizdo įrašais. FNTT vadovai pradėto tyrimo kol kas nekommentuoja, bet neoficialiais duomenimis, į Lietuvos specialiųjų tarnybų akiratį ketverius lošimo namus mūsų šalyje valdanti "City Casino" pateko maždaug prieš pusmetį. Jau tuo metu Vilniaus tarybos nario **Audriaus Butkevičiaus** veiklą stebėję operatyvininkai nustatė, kad šis politikas aktyviai atstovauja "City Casino" savininkų iš Rusijos interesams.

Lietuvos piliečio verslininko Alvydo Jablonsko laikymas tardymo izoliatoriuje yra rimtas signalas verslininkams, planuojantiems investuoti Baltarusijoje, teigia Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas. Tai jis pabrėžė susitikime su Baltarusijos ambasadoriumi Lietuvoje Vladimiru Dražinu. Seimo pirmininkas kreipėsi į ambasadorių, pareikšdamas viltį, kad Lietuvos verslininko A. Jablonsko likimas bus kuo greičiau išspręstas.

Dvidešimtmetį atšventusio Sajūdžio vardas tapo nesutarimų priežastimi. Buvę bendražygiai kibo vieni kitiems į atlapus dėl teisės kalbėti sąjūdininkų vardu. Kivirčų ugnį įpūtė dalies buvusios Sajūdžio iniciatyvinės grupės narių pasirašyta ir prezidentui Valdui Adamkui bei Seimui perduota peticija, kurioje reiškiama abejonė, ar parlamentarai neatsiklausę tautos, galėjo ratifikuoti ES Lisabonos sutartį. Sajūdžio tarybos pirmininkas Rytas Kupčinskis ir garbės pirmininkas Vytautas Landsbergis vakar pasipiktino, kad peticiją pasirašę žmonės dangstosi organizacijos vardu.

LGITIC

ATSISVEIKINIMO KELIONĖ

Kęstutis Girnius

Amerikos prezidentas George W. Bush keliavo po Europą. Tai – atsisveikinimo kelionė, nes jo kadencija baigiasi sausį. G. W. Bush prezidentavimo metais Amerikos ir Europos santykiai buvo įtempti labiau negu bet kada po Antrojo pasaulinio karo.

Pačiam prezidentui tenka didelė atsakomybė už santykių pablogėjimą. Jo kovinga retorika, Amerikos pirmenybės pabrėžimas, nenoras ir negebėjimas išklausti kitų, abejingumas tarptautiniams susitarimams ir įsipareigojimams buvo nepriimtini Europos gyventojų daugumai ir daugeliui šalių vadovų. Bet didžiausią pasipiktinimą sukėlė vadinamasis karas su terorizmu, ypač Irako invazija. Šią savaitę interviu Didžiosios Britanijos dienraščiui *The Times* G. W. Bush apgailestavo dėl Irako karo sukeltų nesutarimų. Pasak prezidento, jis turėjo kalbėti kitaip. Jo kovingi žodžiai esą sukūrė įspūdį, kad jis nebuvo taikos žmogus. Šitoks paaiškinimas, atsiprašymas nėra būdingas G. W. Bush, kuris paprastai nepripažįsta klaidės. Tačiau G. W. Bush gynė invaziją ir Saddam Husain valdžios nuvertimą.

Ankstesnėse kelionėse G. W. Bush sutikdavo dešimtis tūkstančių demonstrantų. Šį kartą kur nors gal susirinks koks šimtas. Iš dalies dėlto, kad G. W. Bush greit nebebus Amerikos prezidentu, iš dalies dėlto, kad jau trejus metus gerėja Europos ir Amerikos santykiai, abi pusės linkusios pabrėžti tai, kas jas jungia, o ne tai, kas jas skaldo.

Dar per anksti kalbėti apie naują Europos ir Amerikos medaus mėnesį. Nėra vieningos nuomonės dėl Kyoto protokolo ir gamtos apsaugos, priemonių kovai su terorizmu,

Popiežius Benediktas XVI Vatikane priėmė JAV prezidentą George W. Bush.

EPA-ELTA

palestiniečių ir Izraelio santykių. Smarkiai skiriasi europiečių ir amerikiečių požiūris į valstybės atsakomybę už piliečių gerovę, tarptautinės teisės svarbą, smurto vartojimo priimtinumą, religingumą, mirties bausmę, ir kitus svarbius klausimus.

Ateityje santykiai turėtų toliau gerėti. Nepaprastai daug europiečių nemėgo G. W. Bush. Jie neturės tokios antipatijos naujam Amerikos prezidentui, ar jis būtų Barack Obama ar John McCain.

Šiuo metu didžiausioms Europos šalims, išskyrus Ispaniją, vadovauja Amerikai palankūs politikai. Manoma, kad naujasis Amerikos prezidentas uždraus belaisvių kankinimą, uždarys Guantanamo kalėjimą Kuboje, pasirašys Kyoto protokolą, tad pašalins daugelį trinties priežasčių.

Šioje kelionėje G. W. Bush daug dėmesio skiria pastangoms priversti Iraną nutraukti urano sodrinimą. Amerikos ir Europos Sąjungos viršūnių susitikime Slovėnijoje Iranui buvo pagrašinta didesnėmis sankcijomis.

Amerika norėtų, kad Europos šalys mažiau prekiautų su Iranu, norėtų jį izoliuoti. Spau-

dos konferencijoje su kanceliare Angela Merkel G. W. Bush buvo nusiteikęs kovingai, kelis kartus duodamas suprasti, kad Amerika gal greibsis karinių priemonių, jei diplomatų pastangos liktų bergždios.

A. Merkel pasakė, kad reikės naujų sankcijų, jei Iranas tinkamai nereaguos. Tačiau jos neturi būti taikomos vienašališkai, o tik su Saugmo tarybos pritarimu.

Šitoks neryžtingumas erzina Washingtoną, kuris įsitikinęs, kad Europa sureikšmina prekybos ryšius, pataikauja Rusijai, Kinijai ir kai kurioms kitoms nedemokratiškoms šalims, nepakankamai rūpinasi gynyba ir saugumu.

Kovingos G. W. Bush pastabos tik patvirtins daugelio europiečių įsitikinimą, kad pasaulis bus saugesnis, kai jis nebebus prezidentu.

Nepaisant visų nesutarimų, Ameriką ir Europą vienija istorija, bendras įsipareigojimas demokratijai ir žmogaus teisėms, nepaprastai glaudus ūkinis bendradarbiavimas. Tai, kad pastarųjų metų įtampos didele dalimi pašalintos, rodo, kokie stiprūs tarpusavio ryšiai.

bernardinai.lt

PRANCŪZIJA RENGIA SI GRĮŽTI Į NATO KARINES PAJĖGAS

Pristatydamas naują Prancūzijos gynybos strategiją šalies prezidentas Nicola Sarkozy teigė, kad Prancūzijai didžiausią grėsmę kelia terorizmas, todėl visa gynybos sistema turi būti pasirengusi atremti šiuos iššūkius, informuoja *BBC*.

Savo kalboje N. Sarkozy teigė, kad terorizmas yra absoliučiai reali grėsmė, kuri kaip niekada anksčiau gali greitai keisti savo formas ir įgyti naujų daug pavojingusių, tokių kaip branduolinis, cheminis ar biologinis terorizmas. Jis taip pat patvirtino, kad Prancūzija netrukus grįš į NATO integruotas karines struktūras, iš kurių pasitraukė 1966

metais, kai Charles de Gaulle atmetė JAV dominavimą šioje sąjungoje. Tačiau prezidentas pažymėjo, kad branduolinio atgrasinimo pajėgos ir toliau bus griežtai kontroliuojamos ir kad Prancūzija išlieka "nepriklausoma sąjungininke, laisva partnere".

"Galime atnaujinti savo santykius su NATO nebijodami dėl savo nepriklausomybės ir be rizikos, kad būsimė prieš savo norą įtraukti į karą", - sakė N. Sarkozy, pristatydamas savo naują gynybos strategiją. Tokį Prancūzijos sprendimą iš karto pasveikino NATO generalinis sekretorius Jaap de Hoop Scheffer.

bernardinai.lt

IZRAELIS IR „HAMAS“ SUSITARĖ DĖL PALIAUBŲ

Izraelis ir palestiniečių kovotojų grupuotė „Hamas“ susitarė dėl paliaubų, prasidėjusių birželio 19 d., *BBC* pranešė įtakingas „Hamas“ pareigūnas. Pareigūnas teigia esąs tikras, kad visos kovotojų grupuotės Gazos ruože vykdys susitarimo sąlygas. Susitarimą padėjo sudaryti Egiptas.

Kol kas šio fakto nepatvirtino Izraelis. Paliaubos ir vadinamasis „ugnies nutraukimas“ taip pat nereiškia šalių konflikto pabaigos.

Paskutinis palestiniečių ir izraeliečių taikos derybų turas nutrūko 2000 metais kilus nesutarimams dėl Izraelio galimo pasitraukimo iš okupuotų Golano aukštumų.

LRT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
DIRVA
TEL. (216) 531-8150
FAX (216) 531-8428
E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija "Viltis", Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor
2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiros numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai gražinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

LIETUVIŲ TAUTOS GENOCIDAS

Mūsų tautos istorijoje birželio mėnuo tapo skaudžiausia tragedija: 1940 m. birželio 14 d. Sovietų Sąjunga okupavo mūsų valstybę. 1941 m. birželio 14 dienos 3 valandą ryto Sovietų Sąjunga pradėjo organizuoti masinį Lietuvos žmonių trėmimą į Sibiro platybes.

Pagal Maskvos maždaug 700,000 žmonių turėjo būti išstremti iš Lietuvos. "Lietuvos gyventojų genocido" pirmojo tomo duomenimis tuo metu bendras išvežtųjų skaičius siekė iki 18,500. Jų didžioji dalis - 14,595 žmonės, daugiausia moterys, vaikai ir vyresnio amžiaus vyrai buvo išstremti į Altajaus ir Krasnojarsko kraštus, likę 2,957 vyrai buvo atskirti nuo šeimų ir išvežti į Gulago darbų lagerius.

Pagrindinis pirmojo Lietuvos gyventojų trėmimo tikslas buvo - pašalinti tą žmonių sluoksnį, kuris turėjo aiškią tautinę sąmonę ir buvo tiesiogiai dalyvavęs nepriklausomos Lietuvos valstybės kūrimo darbuose. Daugiausia buvo tremiama Lietuvos inteligentija. Todėl tuoj buvo išstremtas buvęs Lietuvos Respublikos prez. Aleksandras Stulginskis, buvęs Seimo pirmininkas Konstantinas Šakenis, ministrai Pranas Dovydaitis, J. Masiliūnas, J. Sutkus, J. Papečkys, J. Stanišauskas, J. Tonkūnas, S. Šalingis, rašytojai A. Gričius, V. Bičiūnas, žurnalistai V. Gustainis, B. Žygelis, K. Dausa ir daugelis mokslo žmonių. Sovietų teroro aukų tarpe buvo beveik 1,2 tūkstančių mokytojų ir 79 kunigai.

Žiauriausios sąlygos buvo Lenos upės žiotyse, prie Laptevų jūros tremtiniai turėjo plikomis rankomis statydintis jurtas, žemines, barakus, žvejoti lediniame vandenyje. Yra žinomos ten patekusių 2785 lietuvių pavardės, ir tai, kad po 15 metų į Lietuvą grįžo tik 1,157 lietuviai. Jie sugrįžo - gyvi ir mirę, kad amžinam poilsiui atgultų savo žemėje. Sugrįžę tikėjo, kad birželio 14-osios trėmimai nebepasikartos, bus daugiau vilties ir šviesos.

Tačiau prieš 60 metų - ankstyvą 1948 m. gegužės 22-osios rytą - okupuotos Lietuvos skliautus sudrebino vėl sovietinės kariuomenės sunkvežimių griausmas, kai prasidėjo pavadinimu "Vesna" (pavasaris), pati didžiausia Lietuvių tautos genocido akcija. Tūkstančiai enkavedistų kartu su išdavikais - stribais, partorgais ir komjaunuoliais sutartu laiku apsupo kaimo sodybas, namus miestuose ir miesteliuose - visoje Lietuvoje, reikėjo likviduoti "liaudies priešus". Tada prasidėjo ilgas tautos kančios kelias į Sibiro Gulagus. Per savaitę okupantas ištrėmė daugiau kaip 40 tūkstančių lietuvių. Ir po tos savaitės sekė ištisa tremčių virtinė, iki 1952 metų. Per tas genocido akcijas beveik 300,000 lietuvių išvežti į Sibiro tremtį ir koncentracijos lagerius. Vežė, į kalėjimus ir lagerius sodino taip vadinamus "buržuazinius nacionalistus" pagal sovietinę rusų propagandą.

Išvada tik viena - sovietinės okupacijos metais buvo vykdomas negailestingas lietuvių tautos genocidas. Tai vykdė kolaborantai, kurių dalis, pakeitę spalvą, iki šiol dar tebėra valdžios postuose ir vaidina didelius patriotus.

S. Tūbėnas

Į SAJŪDŽIO IŠTAKAS GILIAU PAŽVELGUS

Sajūdžio 20-mečio minėjimuose pasijuto vengimas giliau žvelgti į jo kilmės tikrovę. Tai buvo galima pastebėti ne tik "inicijatorių", bet ir išlikusio Sajūdžio šalininkų kalbose.

Teisingai ir vienoje ir kitoje minėtojų pusėje tarp ištakų buvo minima Lietuvos piliakalnių dvasia. Tačiau kai kas kėlė įtarimą jog Piliakalnių Dvasia galėjo susidurti ir su okupanto spynomis užrakintomis kai kurių "Persitvarkymo Sajūdį" kūrusių tautiečių širdžių durimis. Tuos įtarimus sustiprina lengvai atrandami Sovietinio okupanto istoriniai žingsniai į "Perestroiką", Per "Perestroiką" tai nuveda į 1959 metais aukšto rango KGB-isto Šelepino "raportą". Jame nurodomas būtinumas pakeisti Sovietų Sąjungos įvaizdį, kad išgelbėjus SSRS nuo žlugimo. Šelepinas, drauge su Mironovu raportą patiekė KP CK. Už tai, nusodinus gen. Serovą, Šelepinas gavo KGB viršininko postą, o Mironovas - svarbų Administracinių organų skyriaus vadovo postą.

Idomu, kad Šelepino 1959 metų planas pakeisti SSRS įvaizdį rado atgarsį "Perestroikos" metais. Popiežius Jonas Paulius II prancūzui žurnalistui pareiškęs, jog "Gorbačiovas gavo neįmanomą uždavinį: pakeisti Sovietų įvaizdį nepakeičiant sistemos".

Tai tik patvirtina, kad "Persitvarkymo Sajūdis" buvo Šelepino raporto toli ateitin siekiančio plano padarinys. Buvo planuota pakartoti sėkmingą Lenino apgaulę - NEP (Naują ekonominę politiką): Vakarų pagalba išgelbėti Sovietų Rusiją nuo neišvengiamo žlugimo. (*Asmeninė pastaba*: tuo metu buvau Maskvoje, bet neprisiimu jokios atsakomybės už NEP-ą...)

Leninui buvo lengviau nei Gorbačioviui apgauti Vakarus. Nežiūrint jo jau sukeltos

teroro bangos, pasaulis dar nebuvo aiškiai matęs kruvinų žmogėdriško komunizmo dantų. Nors daug kas ir dabar užsimerkia prieš faktus, akivaizdoje po karo ir po Stalino nusibaigimo kilusio ideologinio pasimetimo, ekonominių bėdų ir kylančio nacionalizmo pavergtuose kraštuose Gorbis buvo priverstas prisidengti nuolaidomis: net nacionalizmo pakentimu. Buvo plačiai naudojama "maskirovka".

Priedu, pagal Šelepino planą paveikti Vakarus, net KGB buvo pakeistas, nukreipiant geroką dalį jo dėmesio nuo teroro ir šnipinėjimo į disinformaciją. Net buvo KGB įsteigtas "D" skyrius. Čia, ko gera, ieškotina "ištakų" ir mūsų išeivijoje kilusio "kultūrinių ryšių" ir kitokio bendravimo ("broliško") su okupuotos Lietuvos nomenklatūra bei su "kultūrininkais", per "Tėviškės draugiją".

Tad maždaug tokiaame darže Kremlius daigino „persitvarkymą". Atsirado "liaudies frontai". Pirmiausia labiausiai patikimoje Estijoje, kur KP gensekas buvo Gorbio klasės (kažkokios) draugas. Pagaliau matomai buvo "kam reikia" duotas įsakymas "spontaniškai" organizuoti „persitvarkymą" okupuotoje Lietuvoje. Prisimenu tuo metu skaitęs dienraštyje *The Washington Times* lakonišką pareiškimą, kad Gorbis bando "panaudoti pabaltiečių nacionalizmą Perestroikai išgelbėti". Neaišku, kaip buvo prieita tokios nuomonės. Vienok netrukus pasirodė, kad lietuviai nacionalizmą panaudojo priešingai: "**Persitvarkymo sąjūdyje**" sukūrė dvasinį "**Lietuvos Sąjūdį**". Išnaudotas KGB susilpninimas ir pasimetimas Maskvos ir Vilniaus KP-se komunistams neįprastoje politinėje padėtyje. Paliekant detalių žinovams inicetyvininkų "gru-

pės" vidujinių manevrų vertinimus, belieka pasidžiaugti Sajūdžio vaidmeniu Nepriklausomybės atstatyme. Atrodo, jog tik dvasinis Sąjūdis tęsė Sajūdžio veiklą. Sunku suprasti, kodėl tiek daug iniciatyvinės grupės narių pasakę "A" nepasakė "B". Lyg ūkininkas, apsėjęs lauką grūdais, parduotų arklius ir pardargus ir išvažiuotų į miestą. O daugelis, su gal keletos išimtimi, rizikavo laisve ir gyvybe, jei "perestroika" būtų pavykusi.

Keistokai atrodo po 20 metų atsibudusių kai kurių iniciatyvininkų raginimai: uždaryti (XI-jį suvažiavimą švenčiantį) veiklą tęsusį Sąjūdį. Deja, pastebėjau tik du politinėje bei visuomeninėje veikloje ir spaudoje pagirtinai dalyvavusius "iniciatorius" - Bronių Genzelį ir Romualdą Ozolą. O dar keletas tokių kaip Ozolas, energingų, nuomonės neslepiančių, giliai ir plačiai mąstančių "iniciatorių" įsivėlimas į valstybės reikalus būtų pakeitęs į gerą ne tik politiką, bet ir nušvietę kita šviesa 20-metę sukaktį.

Sajūdžio reikia! Ypač įvairiausių, kad ir kitais vardais "sąjūdžiukų" plačiojoje Lietuvoje. Tik reikia ne filosofinių teoretinių konferencijų, o dalykinių, balsuotojų politinio švietimo seminarų. Ir ne vien Vilniuje. Šiomet laiką ir energiją reiktų mesti į naujų balsuotojų telkimą atkovoti LR Seimą iš nomenklatūrinių klanų bei iš Rusijos atsibastėlių rublių maišų. Čia praverstų daugelio "iniciatorių" patirties ir smegenų pagalba. To, atrodo, ieško ir į valstybės reikalus bepradedą žvalgytis jaunesnioji karta.

Tad taip man atrodo sąjūdiniai reikalai, remiantis tuo, kaip juos mačiau iš tolo, o dabar bandant juos tiksliau suvokti matant ir girdint anuomet scenoje buvusius veikėjus.

Vilius Bražėnas

RUSIJA PANAIKINA VIZAS LATVIJOS IR ESTIJOS NEPILIEČIAMS

Rusija panaikino vizas Latvijoje ir Estijoje gyvenantiems asmenims, kurie neturi šių šalių pilietybės, o anksčiau buvo Tarybų Sąjungos piliečiai. Atitinkamą įsaką pasirašė Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev.

Minėtiems asmenims leidžiama įvažiuoti į Rusijos teritoriją ir iš jos išvažiuoti turint Latvijos nepiliečio pasą ir Estijos užsieniečio pasą.

Nepilnamečiai nepiliečių vaikai turi turėti vieną iš minėtų dokumentų arba jų duomenys turi būti įrašyti į lydinčio asmens dokumentus, o tokiu atveju vaikai turi turėti gimimo liudijimą.

GRUZIJA SULAIKĖ 14 RUSŲ KARIŲ

Tbilisis, birželio 18 d. (LRT). Gruzija pasienyje su separatistine Abchazija sulaikė 14 rusų kareivių.

Regione dislokuoti Rusijos taikdariai be leidimo gabeno prieštankines raketas, pareiškė Vidaus reikalų ministerijos atstovas. Gruzija esą apie tai nebuvo iš anksto informuota, kaip tai yra būtina. Pradėtas tyrimas.

Šis incidentas gali dar labiau paaštrinti ir taip įtemptus abiejų šalių santykius. Rusija remia separatistus Abchazijoje

2006 metų gruodį Latvijos ir Estijos nepiliečiams buvo leista be vizų keliauti po ES valstybes nares.

LRT

je ir pastaruoju metu čia sustiprino savo taikdariškas pajėgas. Gruzija kaltina Rusiją kurstant konfliktą ir siekiant aneksuoti Abchaziją.

Rusija yra dislokavusi Abchazijoje savo taikdarius nuo 1994-ųjų, kai regionas po Sovietų Sąjungos žlugimo 1991-aisiais atsiskyrė nuo Gruzijos.

Vėliau buvo pranešta, kad Gruzija trečiadienį į laisvę paleido keturis karius.

„Po 9 val. trukusios apklausos keturi sulaikytieji buvo paleisti į laisvę. Jiems buvo grąžinti automatiniai ginklai bei pasai. Karinis krovinyos buvo konfiskuotas“, – teigė Gruzijos milicijos atstovai.

Prieš metus aukcione įsigytą Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikais pagamintą vertingą Sapiegos taurę Lietuvoje verslą plėtojantys trys Belgijos piliečiai padovanojo Lietuvai. Brangią istorinę relikviją belgai įteikė prezidentui - dovanojo Lietuvai už svetingumą. „Mes taurę pirkome Lietuvai. Jau 17 metų gyvename Lietuvoje. Mus čia labai šiltai priėmė. Tai padėka Lietuvai ir žmonėms, kurie mums padėjo“, - teigė N.Ortizas. Birželio 12 d. vykusioje ceremonijoje taurę jos savininkai broliai George Emmanuel, Oliver ir Nicol Ortizai perdavė prezidentui Valdui Adamkui. www.president.lt

PILIETYBĖS ĮSTATYMAS VĖL MIRTIES TAŠKE

Vilnius, birželio 11 d. Seimo Užsienio reikalų komitetas nelinkęs sutikti su darbo grupės paruošta nauja Pilietybės įstatymo redakcija ir norėtų jį lopyti po truputį, pradedant nuo leidimo Lietuvos piliečių vaikams turėti dvigubą pilietybę. Tuo metu neoficialiai parlamentarai kalba, jog teisės aktą reikia ruošti iš naujo.

"Mes neturime įstatymo, dabar jo yra tik skutai, jeigu taip galima pasakyti. Todėl dabar reikia naujo įstatymo, nes po Konstitucinio Teismo išaiškinimo jis yra išdraskytas. Geresnis ar blogesnis, galima jį prabraukti, susiaurinti, bet negalime gyventi be pilietybės įstatymo", - posėdyje trečiadienį sakė liberalcentristas Arminas Lydeka, kuris vadovavo darbo grupei, rengusiai naujos redakcijos teisės aktą.

Pagrindinis Žmogaus teisių komitetas (ŽTK) buvo siūlęs dvigubą pilietybę suteikti iš viso 7 grupėms, tačiau papildomame UR komitete šie siūlymai sukėlė audringus ginčus ir nors parlamentarai sutarė, jog iš esmės įstatymui pritaria, jie pasiūlė grupių skaičių nuo septynių sumažinti iki trijų.

UR komitetas siūlo dvigubą pilietybę leisti turėti tik Lietuvos piliečių vaikams, taip pat asmenims, kuriems dėl istorinių priežasčių be jų pareikštos valios buvo suteikta kitos valstybės pilietybė ir tiems žmonėms, kuriems Lietuvos pilietybė, šalia jau kitos valstybės

turėto paso, buvo suteikta išimties tvarka.

URK posėdyje Seimo nariai reiškė nepasitenkinimą, jog įstatymas yra sujauktas, o teisininkas Dainius Žalimas naujojo teisės akto turinį ir techninę sąrangą vadino "nesąmone", tačiau siūlė naujo įstatymo rengimui kreiptis ne į Vyriausybę, o samdyti teisės specialistus.

"Bet, mieli kolegos, kur jūs buvote anksčiau, kai buvo galimybė visiems išsakyti savo nuomonę?", - pyko darbietė Jadvyga Zinkevičiūtė ir ragino liberalcentristą Henriką Žukauską nekurti teatro, kai šis pasiūlė Pilietybės įstatymą palikti kitai Seimo kadencijai, o dabar imtis tik pačių būtiniausių pataisų. Šis seimūnas taip pat pasiūlė parengti visą naują įstatymą, nes neva esamas neišsprendžia problemų.

"Visi bijo pasakyti, kad reikia keisti Konstituciją, tada ir problemos išsispres visos", - sakė "tvarkietis" Dailis Barauskas.

ŽTK anksčiau buvo nutaręs, jog naujajame Pilietybės įstatyme būtų įrašyta galimybė dvigubą pilietybę suteikti iš viso 7 grupėms. **Pirmąją** turėjo sudaryti Europos Sąjungos (ES) ir NATO šalių pasus turintys lietuviai, nors pats A.Lydeka tokį sprendimą vadina nelabai pagrįstu.

Atskirą grupę, galėsiančią turėti Lietuvos ir gyvenamosios valstybės pasą, sudaro po-

litiniai tremtiniai ir kaliniai bei trijų kartų jų palikuonys. A.Lydekos teigimu, ši nuostata labai aktuali Rusijos, Kazachstaną ir kitų šalių lietuviams, kurie šiose valstybėse atsidūrė po trėmimų, vykdytų tuometinėje Sovietų Sąjungoje.

Į trečiąją asmenų grupę patenka per sovietinės okupacijos laikotarpį (1940-1990 m.) iš Lietuvos pasitraukę asmenys bei trijų kartų jų palikuonys. Tai aktualiausia Australijoje, Vokietijoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose (JAV) gyvenantiems lietuvių kilmės asmenims.

Ketvirtąją grupę sudaro už Lietuvos sienų tradiciškai gausiai gyvenančios lietuvių kilmės bendruomenės, isikūrusios valstybėse, su kuriomis Lietuva turi bendrą sieną. Tai reiškia, kad į Lietuvos pilietybę galės pretenduoti Baltarusijos, Lenkijos bei Rusijos Kaliningrado srities lietuviai.

Dvigubą pilietybę išlaikyti buvo siūloma ir iki šiol du pasus turintiems piliečiams, kuriems Lietuvos pilietybė buvo suteikta išimties tvarka prezidento dekretu. Tai yra **penktoji** įstatyme numatyta grupė.

Šeštąją sudaro Lietuvos piliečių vaikai. Komitetas pritarė, jog bet kur gimę Lietuvos piliečio vaikai turės teisę būti kartu ir kitos valstybės, ir Lietuvos piliečiais. Minima nuostata yra aktuali Airijos ir JAV lietuvių vaikams, nes šiose valstybėse galioja vadinamasis *ius soli* principas, kuris reiškia, kad asmuo tos valstybės pilietybę įgyja gimdamas šios šalies teritorijoje, nepriklausomai nuo tėvų valios. Tuo metu pagal Lietuvos dabar galiojusią teisę, įgiję kitos valstybės pilietybę, mažieji lietuviai automatiškai praranda galimybę

“IŠEITIS YRA VISUR IR VISADA, REIKIA TIK POLITINĖS VALIOS IR KOMPETENCIJOS”

Vilnius, birželio 20 d. Nepaisant pasaulinės krizės, lemiančios ir Lietuvos ekonomiką, augančios infliacijos išeitis visada yra, reikia tik politinės valios ir kompetencijos, tvirtina Lietuvoje viešinti Europos Komisijos narė **Dalia Grybauskaitė**.

"Išeitis yra visur ir visada, reikia tik kompetencijos ir politinės valios. Pirmiausia ir greičiausia priemonė, kurią turi bet kuri nacionalinė Vyriausybė, - tai jos pačios išlaidų mažinimas, nacionalinio biudžeto subalansavimas ir visų išlaidų peržiūrėjimas. Tai yra greičiausia ir veiksmingiausia priemonė, kuri duoda rezultatą iš karto, nes visos kitos priemonės yra labai reikalingos, bet jos yra struktūrinės, ir jų poveikis jaučiamas po gero pusmečio ar netgi po metų", - sakė D. Grybauskaitė po penktadienį Seime vykusio susitikimo su Seimo Europos reikalų komiteto pirmininku, Seimo vicepirmininku Andriumi Kubiliumi.

Paklausta apie Europos Komisijos prognozes dėl infliacijos augimo Lietuvoje, D. Grybauskaitė konkrečių skaičių nenurodė, atsakydama: "Infliacijos grėsmė arba infliacijos augimas išliks keletą metų į priekį. Pigių nei maisto produktų, nei pigaus kuro nei Lietuva, nei Europa jau turbūt neturėtų tikėtis".

Eurokomisarė skeptiškai kalbėjo apie galimybę įsivestieurą Lietuvoje. Jos nuomone, šiuo požiūriu Lietuva "atrodo blogai ir artimiausiu metu atrodys dar blogiau".

D. Grybauskaitė pripažino, kad situacija yra sudėtinga ne

tik visoje Europoje, bet ji sudėtinga jau ir visame pasaulyje. "Iš tiesų turime labai blogą kombinaciją trijų pasaulinių krizių, ir jos pradeda pasiekti Lietuvą. Pirmiausia, turime finansų sektoriaus pasaulinę tarptautinę krizę, kuri pradeda daryti įtaką ir Lietuvos finansiniam sektoriui, turime prasižedančią kuro krizę, kuri tęsis, mūsų manymu, kelis metus į priekį ir apie pigų kurą ar energetinius resursus kaip epochą pasauliui jau reikia pamiršti, turime taip pat ir maisto kainų krizę", - sakė eurokomisarė.

Pasak jos, bendras fonas ir bendra situacija yra labai sudėtinga, ir ji būtų sudėtinga bet kuriai Vyriausybei. "O Vyriausybei, kuri yra priešrinkiminėje pozicijoje, yra dar sunkiau", - apie Gedimino Kirkilo Vyriausybę sakė D. Grybauskaitė.

Vizito darbotvarkėje nenumatytas eurokomisarės susitikimas su premjeru G. Kirkilu. D. Grybauskaitė, atsakydama į žurnalistų klausimus, pripažino, kad daugelį veiksmų jau turės atlikti po rinkimų suformuota nauja Vyriausybė.

"Tai, ką buvo galima padaryti šiai Vyriausybei, išsiskaičiuo prieš dvejus metus, prieš metus, dabar didesne dalimi jau tų pastabų nebedarau, nes daugelį veiksmų turės atlikti nauja Vyriausybė", - sakė už finansinių programavimą ir biudžetą atsakinga Europos Komisijos narė D. Grybauskaitė.

Paklausta, ar šita Vyriausybė nepajėgi to padaryti, eurokomisarė pridūrė, kad "visos finansinės ir fiskalinės priemonės yra ilgalaikės, sudėtingos, tam reikia kompetencijos ir politinės valios".

gauti Lietuvos pasą.

Ir galiausiai, paskutiniają, **septintąją grupę** teoriškai galėtų sudaryti bet kurioje valstybėje gyvenantys lietuviai, su kuriais Lietuva pasirašytų tarptautinę sutartį, įsipareigojančią, jog, tarkime, Lietuvoje reziduojantys užsieniečiai galėtų turėti Lietuvos, o kitoje valstybėje nuolat gyvenantys lietuviai galėtų pretenduoti į tos valstybės pasą. Šiuo metu Lietuva nėra sudariusi nė vienos panašaus pobūdžio sutarties.

Anksčiau Seimo valdybos sudarytos darbo grupės paruoštame įstatymo projekte buvo numatyta, jog pirmąją grupę asmenų, kurie turi teisę į dvigubą pilietybę, sudarys tik ES šalių pasus turintys lietuviai, tačiau ši nuostata papiktino užsienio lietuvių, kurie manė esą diskriminuojami. Tuo metu Lietuvos teisininkai mano, jog, atsižvelgus į Kon-

stituciją, įstatymas nepagrįstai išplečia dvigubą pilietybę gauti galinčiųjų asmenų ratą. Dėl šios priežasties Seimo Užsienio reikalų komitetas (URK) kiek anksčiau kreipėsi į Vyriausybę išvados, bet Seimo valdyba šį kreipimąsi atmetė ir klausimo svarstymas komitetuose toliau tęsiamas.

Šiuo metu Konstitucijos 12 straipsnio 2 dalyje galimybė turėti dvigubą pilietybę numatoma tik išimtiniais atvejais, tačiau šis klausimas yra itin aktualus užsienio lietuviams - tapę valstybės, kurioje gyvena, piliečiais jie iškart praranda Lietuvos pasą.

2006 metų rudenį Konstitucinis Teismas išaiškino, kad pagal Konstituciją dvigubos pilietybės atvejai turi būti reta išimtis ir dvigubą pilietybę įteisinančius įstatymus paskelbė prieštaraujančius pagrindiniam šalies įstatymui. bernardinai.lt

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

KULTŪROS POLITIKA AR ŠUTVĖS VERSLAS?

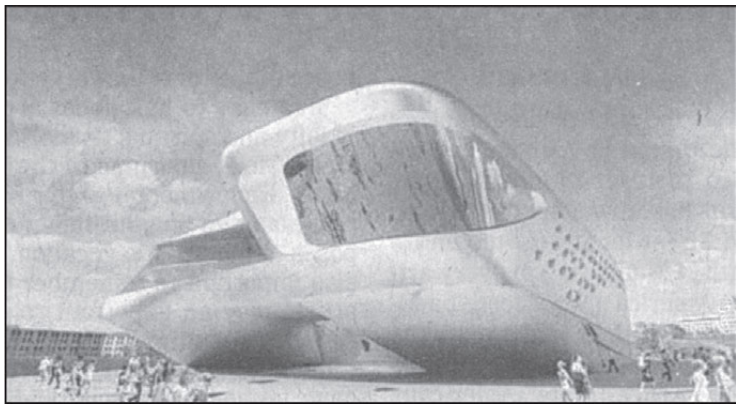
Algimantas Zolubas

Garbingas Šveicarijos ūnus ir didis Lietuvos patriotas profesorius Juozas Eretas-Jakaitis knygoje "Išėivijos klausimu" (Roma, LKMA, 1974) rašė, kad mažosios tautos ir jų valstybės nėra tokios silpnos kaip mažos, o didžiosios tautos ir jų valstybės nėra tokios galingos kaip didelės, kad mažųjų valstybių siela yra laisvė, pagrindas - teisė, o brangiausias turtas - jų kultūra. Kultū-

džiausią mūsų mažos tautos turtą - kultūrą - priklauso nuo vykdomos kultūros politikos.

Kai režisierius ir visuomenės veikėjas Julius Dautartas ("Bernardinai.lt", 2008 06 05) paklausė savo kolegų, kas yra ta kultūros politika, visi kategoriškai paneigė jos egzistavimą Lietuvoje. Anot režisieriaus, "pažvelgus į visų prieš tai buvusių vyriausybių darbą bei biudžetus - nė karto tai ne-

statybų versle. Gal jų kūrybinė mintis ir nėra sužlugdyta, tačiau trūksta galių atsispirti pelningam statybų verslui. Kai projekte negalima be gido rasti minties, nepajuntama kūrėjo įkvėpta dvasia ir idėja, toks tvarinys negyvas, jau ne kūrinium, o kurpiniu, kūrybinės minties aborto padariniu vadintinas. Teiginį patvirtinančių faktų apstu, o projektai Lukiškių aikštės konkursui akivaizdžiai atspindi siekį turėti naudą iš konkursinių premijų, o vėliau - iš pelningų statybų. Kitas projektas - **Guggenheimo muziejus sostinės centre** - liudija esant jau ne kūrybinės minties aborto padarinį, o kultūros politikos aborto rezultatą. Iš pastarojo projekto slaptingo kurpimo, konkurso tik tarp užsieniečių paskelbimo, konkurso komisijos sudėties (joje užsieniečiai ir "architektūros žinovai" premjeras G. Kirkilas bei sostinės meras J. Imbrasas) galima neklystamai tvirtinti, kad šis projektas yra

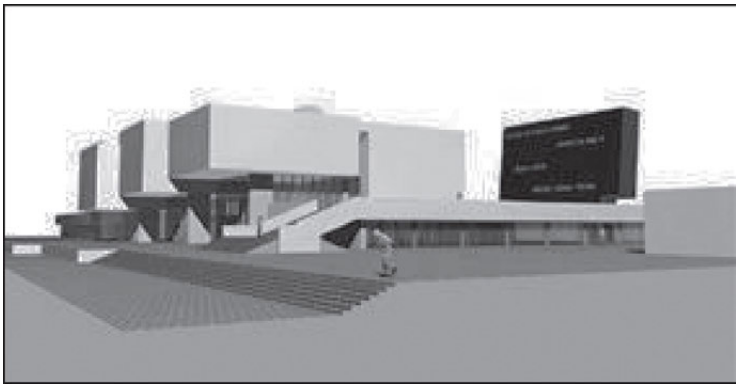
Guggenheimo muziejaus projektas

monstruoti FLUXUS kūriniui? Tik tiek, kad tokio tipo pokštų autoriai yra lietuvių kilmės Jurgis Mačiūnas ir Jonas Mekas. Pats FLUXUS judėjimo, atspindinčio naują, kosmopolitišką požiūrį į meną pradininkas J. Mačiūnas teigė: "Jei kas nori, tai gali vadinti menu, kodėl gi ne? Mes niekad nepretendavome į meną. Aš nelaukau FLUXUS menu. Manau, kad tai geri, išradingi pokštai. Mūsų manifestai įgavo anti-meno formas, o mes buvom palinkę į tai, ką galėtų padaryti kiekvienas. Čia viskas sieja-

suteikia tokius išgyvenimus, tu jais gali visiškai pakeisti meninę patirtį ir menininko poreikis tuomet išnyksta..."

Ir štai, kai Nacionalinė galerija dėl lėšų stokos kelinti metai nebaigiama rekonstruoti, kai trūksta lėšų skurstantiems muziejams bei kitoms kultūros reikmėms, kai reprezentacine paskelbta Lukiškių aikštė lieka plyne, už 5 mln. JAV dolerių Vilniaus savivaldybė jau įsigijo visą J. Mačiūno kolekciją - 2600 eksponatų. 2006 m. birželio mėnesį į Vilnių buvo atvežta pirmoji kolekcijos dalis. Kolekcijoje - J. Mačiūno darbai, skirti "Film-Makers Cinematheque", "Film Cuture" žurnalui. Vyriausybės strateginio planavimo komiteto posėdyje pritarė Guggenheimo muziejaus Vilniuje kūrimui, kuriame ir bus eksponuojami kosmopolitiniai pokštai. Jis turėtų pareikalauti 260 milijonų litų. Dar balandį, be viešo konkurso nuspręsta, kad geriausią projektą Guggenheimo muziejui Vilniuje pateikė irakiečių kilmės architektė Zaha Hadid.

Ar sugebės aferai pasipriešinti tautinei kultūrai neabejinga visuomenė, ar tik pasipiktinusi dūsas: "kas per laikai, kas per papročiai"? Taip neturėtų būti; daryti sostinės veidą, švaistyti šimtus milijonų šutvei pelningiems pokštams - nevalia!

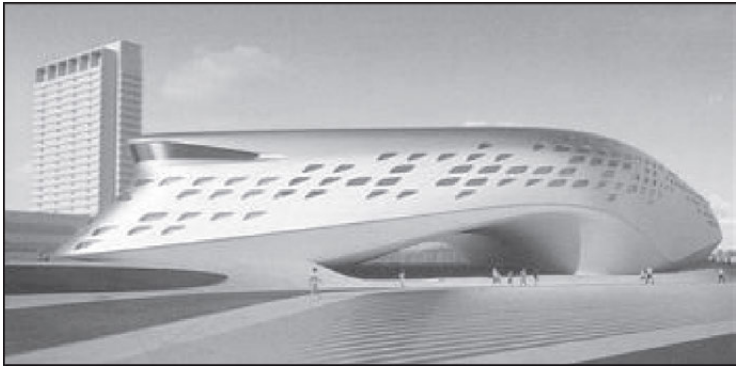
Guggenheimo muziejaus projektas

ros plėtotei palankesnes sąlygas turi mažosios valstybės, nes didžiųjų siekiai užimti didesnes teritorijas, organizuoti ir išlaikyti stipresnę gynybą ar puolimui kariuomenę, sudaryti sudėtingą administracinį aparatą ir valdymą joms nepaliekamos vietos rūpesčiui kultūra; besiplėsdamos plokštumoje, jos negali pakilti. Kas sukaupia Ermitaže, Britų muziejuje ar Luvre, labiau atspindi ne rusų, anglų ar prancūzų kultūrą, o mažųjų, iš kurių tie kūriniai buvo gauti, nupirkti ar pagrobti. Ne didieji, o mažieji pasižymi moksle, garsėja reikšmingais atradimais ir išradimais.

Ar tinkamai naudojame, tausojame ir plėtojame tą di-

buvo orientuota į kultūros poreikius. Žinoma, daugiau ar mažiau visada buvo globojami "karališkieji dariniai" - nacionaliniai teatrai bei geriau žinomi menininkai. O visa kita kultūra niekada nebuvo akcentuojama". Čia ir dera paklausti, ar dabartinės vyriausybėje radosi kultūros politika? Ir čia pat konstatuoti, kad kultūros politiką seniai išstūmė pelningas, žinoma, - ne valstybei, verslas. Tokią padėtį vaizdžiai atspindi aukščiausio iš menų - architektūros - raida sostinėje: Vilnius tapo daugiaaukščių gelžbetonio ir stiklo monstrų ankštu skruzdėlynu.

Patikimai galime tvirtinti, kad mūsų architektų kūrybinės galios nuskendo pelningame

Guggenheimo muziejaus projektas

oligarchų šutvės aferai. Nereikia kokių specialių tyrimų ar įžvalgų, kad pamatytume, jog aferą bruka nuteistas už "gerus darbus" buvęs Vilniaus meras Artūras Zuokas (drauge su Rubikono grupe), o ją globoja premjeras Gediminas Kirkilas.

Ką bendra su tautine kultūra turi Guggenheimo muziejus ir jame numatomi de-

si su John Cage. Kai jis sako, kad galima klausytis gatvės triukšmo ir patirti estetinius išpūdžius - nebereikia jokių muzikantų. Kiekvienas gali būti pats sau muzikantas ir klausytis gatvės bruzdėjimo... Menininkas profesionalas tampa visiškai nebereikalingas. Jeigu kasdienis gyvenimas, kasdieniai ready-made tau

"TVARKA IR TEISINGUMAS" ĮTARIAMA NETEISĖTU FINANSAVIMU IŠ RUSIJOS

Lietuvos specialiosios tarnybos imasi tirti, ar Rusijos dujų bendrovė "Gazprom" per tarpininkę iš Ukrainos nebus perdavusi partijai "Tvarka ir teisingumas" pinigų, skirtų politinei kampanijai finansuoti.

Kaip rašo *Vilniaus diena*, R. Pakso vadovaujamos partijos štabe konsultante dirba buvusi žurnalistė Marina Jasinskaja. Nors ji yra atsakinga už televizijos vaizdo klipų apie partiją kūrimą ir derina jų transliavimą per įvairias Lietuvos televizijas, Lietuvos specialiosios tarnybos įtaria, kad M. Jasinskaja gali būti vienas tų asmenų, per kuriuos ši partija gali būti neteisėtai finansuojama.

Partijos narys Petras Gražulis portalui "Balsas.lt" neigė tokius kaltinimus, tvirtindamas, kad ir per Rolando Pakso apkal tą buvo tuščio politikavimo ir

šmeižto. "Dabar artėja rinkimai, o pasitikėjimas mūsų partija yra nemažas... Jeigu valdo "Cosa Nostra" valstybę, tai ko norėt", - sakė vienas iš partijos "Tvarka ir teisingumas" narių.

P.Gražulis teigė, kad lietuviškoji mafija viską darys taip, kad išlaikytų turimą valdžią.

Kaltinimai, esą Rusijos dujų bendrovė "Gazprom" per tarpininkę iš Ukrainos gali perduoti partijai pinigus, P.Gražuliui atrodo nepagrįsti. "Visi kaltinimai yra iš piršto laužti. Nėra jokių įrodymų, vyksta nepagrįstas politikavimas", - sakė jis.

Seimo opozicijos vadovo Andrius Kubilius nenustebintų atvejis, jog partija "Tvarka ir teisingumas" būtų finansuojama Rusijos lėšomis. "Aš daugiau žinau iš spaudos, bet manęs faktas tikrai nenustebintų, jeigu taip būtų nustatyta", - portalui "Bal-

sas.lt" sakė A. Kubilius. Anot jo, "Tvarka ir teisingumas" ir anksčiau parodė, kad jiems sąsajos su Rusijos ar Kremlui artimais resursais nėra svetimos. "J. Borisovo pinigai... Almakso patarimai rinkimų kampanijos metu. Tai leidžia spėti, kad jie neatsisako tokios paramos", - sakė A. Kubilius.

STT atliekamų tyrimų nekommentuoja. Kaip teigia *Vilniaus diena*, pati M. Jasinskaja neoficialiuose pokalbiuose yra prasitarusi, kad partijai tikrai nepritrūks pinigų ruošti Seimo rinkimams, nes esą viską apmokės "Gazprom". Ši rusų bendrovė tiesiogiai arba per tarpininkus Lietuvoje galėtų finansuoti R. Pakso partiją.

Neoficialiomis žiniomis, specialiosios tarnybos tiria, kokiais būdais "Gazprom" galėtų perduoti pinigus "Tvarkai ir Teisingumui". Neatmetama galimybė, kad už juos gali būti sumokama gerokai suaktyvėjusi

LIETUVA PATVIRTINO GUGGENHEIMO MUZIEJAUS STATYBĄ

Lietuvos Vyriausybė patvirtino naujo muziejaus statybą Vilniuje birželio 11 d., pranešė Prancūzijos žinių agentūra, o tą žinią atspausdino *The New York Times* birželio 12 d.

"Tvarkos ir teisingumo" reklama per radiją, televiziją, spaudoje ir lauko stenduose.

M. Jasinskaja pagarsėjo šių metų pradžioje, kai Užsienio reikalų ministerija nepratęsė jos akreditacijos. Ji deklaravo dirbanti Ukrainos ir Rusijos televizijoms, nors, kai kuriais duomenimis, jau kurį laiką su jomis nebendradarbiauja arba bendradarbiauja tik formaliai. Taip pat turima informacijos, kad M. Jasinskaja dirbo Ukrainos Regionų partijos vado Viktor Janukovyč rinkimų štabe. Ši partija ir politikas yra laikomi prorusiškais.

"Vilniaus diena"

Bendras jungtinis projektas tarp Lietuvos, Guggenheimo vadovybės ir valstybinio Rusijos Hermitage muziejaus bus paruoštas arabo architekto Zahai Hadid ir nustatyta, kad muziejus bus atidarytas 2013 metais. Ministras pirmininkas Gediminas Kirkilas pareiškė žurnalistams, jog "tai labai svarbu Lietuvos prestižui" ir turėtų pritraukti turistus į Lietuvą. Šiam projektui numatyta 117 milijonų dolerių. Lietuvos Vyriausybei kainuos nuo 10 iki 15 procentų šios sumos. Muziejus turės savo meno vertybes ir eksponuos meno kūrinius iš Hermitage ir Guggenheimo muziejaus. Artūras Zuokas, buvęs Vilniaus meras, kuris organizuoja šio projekto vykdymą, sako, jog nausjasis muziejus kasmet turėtų pritraukti maždaug 400,000 lankytojų, kurių pusė būtų iš užsienio.

CLEVELAND, OH

ATKURTAS SKAUTŲ AKADEMIKŲ FILISTERIŲ SKYRIUS

Bundantis pavasaris daugelį iš mūsų priverčia pajauti naujų jėgų antplūdį, skelbia naujų idėjų ir darbų pradžią. Leidžia pasigrožėti atgimstančia gamta, grįžtančių paukščių pulkais. Lyg su pavasario paukščiais į Clevelandą sugrįžo skautai Akademikų filisteriai.

Kovo mėnesį pas mus viešėjo Čikagos skautų filisterių sąjungos pirmininkė fil. - Svajonė Kerelytė ir fil. draugovės pirmininkė fil. - Jolanta Kerenienė. Jos kreipėsi, kad būtų vėl atgaivinta skautų Akademikų filisterių veikla Clevelande, kuri prieš daug metų buvo labai aktyvi.

2008 gegužės 4 d. Dievo Motinos parapijos konferencijų kambarys buvo pilnas svečių. Čia įvyko pirmoji skautų Akademikų filisterių atkurto skyriaus sueiga. Iškilmingą sueigą atidarė Clevelando skyriaus pirmininkė filisterė - Mylita Nasvytienė.

Skautybė - kaip gyvenimo būdas, sudarantis visas sąlygas asmenybei tobulėti, laisvai mąstyti, ugdo pareigingumą. Skautai įvairaus amžiaus žmonės, todėl išnyksta kartų problema. Čia svarbiausia išugdyti jaunimą, būsimus piliečius dorus ir sąmoningus, tvirtus morališkai ir fiziškai, sutelkti visas jėgas, kad tarnauti *Dievui, Tėvynei, Artimui*.

Atidarymo žodyje pirmininkė pažymėjo, jog "skautai Akademikai savo veikloje turi pareigą ir moralinę atsakomybę, skatinti ir ugdyti tautinį, religinį ir kultūrinį sąmoningumą išeivijoje. Esame užaugę ir subrendę skautybės ideologijoje, todėl visuomet jausime atsakomybę ją saugoti ir perduoti, siekiantiems mokslų jaunesniems broliams ir sesėms."

Ji paragino būti aktyviems, ištikimiems skautijos ideologijai ir budėti ištikimai obalsiui. Palinkėjo, kad naujai atkurtas filisterių skyrius būtų ilgai gyvuojantis mūsų bendruomenėje ir kūrybingas savo ateities veikloje.

Sueigoje iškilmingai buvo duotas Danutės Liaubienės pasižadėjimas, kurį priėmė filisterė Amanda Muliolienė. Nariai ir salėje esantys svečiai sudainavo "Gaudeamus". Po to buvo pristatyti nauji nariai kandidatai: Teresė Paškonytė, Vaiva Mieldažienė, Rasa Taraškienė, Lina Aukštuolytė ir Vincas Taraška.

Filisteris dr. Matas Stepas pristatė pirmos sueigos svečią, pagrindinį pranešėją - inžinierių Juozą Ardį. Jis supažindino, kada prasidėjo pirmieji Akademinių skautų steigimosi žingsniai ir pirmasis ideolo-

gijos pagrindų formavimasis Lietuvoje. Koks skaidrus šios ideologijos bruožas - patriotizmas savai tautai. Patriotizmas Lietuvoje susiformavo praeito šimtmečio trečiajame dešimtmetyje. Jis ir šiandien lieka labai aktualus, tvirtas ir šviesus, kaip ir pirmasis dinamiškasis, buvęs mūsų Nepriklausomos Lietuvos atstatymo laikotarpiu. Patriotizmas paskatino jungtis filisterius į bendrą visuomeninį darbą. Šis darbas šiandien nemažiau svarbus, tai lietuviybės išlaikymas - išeivijoje ir idėjų puoselėjimas Lietuvoje. Patriotizmo sąvoka, kuri minima pranešėjo, - idealistinė. Čia esminiai elementai - tauta ir jos kultūrinis paveldas. "Šis patriotizmas tai daug daugiau nei pagarba pilietinei visuomenei. Tai dėkingumas savajai tautai, solidarumo jausmas, pagarba valstybei ir jos institucijoms, jos istorijai ir atsakomybės jausmas. Idealistinis patriotizmas - pažymėjo J. Ardys, nelyginamas su liberaliuoju konstituciniu patriotizmu, kuriame tautos vardas ne tik neminimas, bet pabrėžtinai atsiribojama nuo tautiškumo. Skirtumas tarp idealistinio ir liberaliojo konstitucinio patriotizmo šiai dienai yra labai reikšmingas. Lietuviškosios išeivijos gretas papildė naujai atvykusieji - trečioji banga. Keičiasi naujai persiformuojančios išeivijos solidarumas."

Svečias išreiškė pasitikėjimą, kad ateityje filisterių veikloje, bus stipriai puoselėjamas tautiškas patriotizmas, kaip atsakomybė už tautos ateitį. **Patriotizmas - kada tauta svetin-ga šeiminiškė savo valstybėje**, bet vengtų, neprašytų svečių, peršamo patriotizmo. Kuris diegiamas tautai, propaguojant tarnavimo jausmą. Svarbiausia dorybė ir meilė savo valstybei. Taip pat palinkėjo naujai atkurtam skyriui, planuoti veiklos kryptis, atkreipti dėmesį į besikeičiančius išeivijoje tarpusavio vidinius ryšius, sėkmės ir ištvermės veikiant ateityje.

Po pranešimo pirmininkė **Mylita Nasvytienė** visus pakvietė pasivaikšinti. Prie gražiai paruošto vaisių stalo mielai visus vaišino fil. Rimgailė Nasvytienė.

Antroje dalyje filisteriai Amanda ir Algirdas Mulioliai parodė nuostabų skaidrių ciklą iš savo kelionės kopiant į Longs Peak kalno viršūnę. Tai simboliškai sutapo, su iškilmingos sueigos pabaiga. Juk šio naujai atkurto skyriaus nariams, tai tik kopimo pradžia į naujos veiklos viršūnę.

Nomeda Vucianienė

ŠILUVOS SUGRĮŽIMAS

Arkivysk.
Sigitas Tamkevičius

Dar sovietmečiu varčiau Vakaruose išleistą kun. Stasio Ylos knygą "Šiluva Žemaičių istorijoje". Deja, tik pirmąją dalį. Antrosios teko laukti labai ilgai. Autorius iškelia pas Viešpatį, nespėjęs užbaigti didelį darbą. Kiek buvo džiaugsmo, kai dr. Rapolas Krasauskas perdavė antrosios dalies rankraštį su kun. Ylos labai vargingai rinktomis fotografijomis, nes Šiluva beveik pusę amžiaus buvo už geležinės uždangos.

Tikrai malonus sutapimas, kad artėjant 400 m. Šiluvos Jubiliejui išvysime visą Šiluvos istoriją vienoje knygoje. Tiesa, šiai istorijai trūks skyriaus apie sovietmetį, kurio, gyvendamas Vakaruose, kun. Yla negalėjo išsamiai aprašyti. Jį parašys Lietuvos istorikai, savo akimis regėję, kas vyko Šiluvoje buldozerinio ateizmo metais. Pritariau redaktorių sprendimui prie kun. Ylos parašytos Šiluvos istorijos nepridėti kitų autorių tekstų.

Labai esame dėkingi ne tik knygos autoriui kun. Ylai, bet ir knygos redaktoriams bei visiems talkininkams, be kurių rūpesčio ir darbo negalėtume džiaugtis šia puikia ir laiku pasirodžiusia Šiluvos istorija.

Šiluva Lietuvos istorijoje užima išskirtinę vietą. Drąsiai galime teigti, kad ją tokia padarė pats dangus. Šiluvos žemė istorijos bėgyje patyrė didelių praradimų: buvo sugriauta net Švč. M. Marijos šventovė, kurioje Krikštą priėmė lietuviai ilgą laiką ištikimai garbino Jėzų Kristų. Švč. M. Marija paskelbė žinią apie savo Sūnų ne kur kitur, bet Šiluvos žemėje. Toji žinia buvo kupina skausmo, nes mūsų protėviai, užmiršę Dievo garbę, "arė ir sėjo". Ši prieš 400 m. primintoji žinia yra ne mažiau aktuali ir šiandien, kai žmonės sekuliarizmo veikiami užmiršta amžinybės perspektyvą ir dėl to patiria didžiausius dvasinius

ŠILUVA ŽEMAIČIŲ ISTORIJOJE

Artėjant Didžiajam Jubiliejui, Kauno arkivyskupijos kurijos pastangomis "Spaudos praktikos" spaustuvėje Kaune 2007 metų rudenį išleista Stasio Ylos parašyta monografija "Šiluva Žemaičių istorijoje". Knyga yra 446 puslapių, su spalvotomis nuotraukomis. Leidybą dalinai parėmė Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, Lietuvių fondas ir kt.

Kunigo Stasio Ylos knyga "Šiluva Žemaičių istorijoje", su nuotraukomis ir Šiluvos istoriją atspindinčiais dokumentais Lietuvoje pasirodė pirmą kartą. Čia spausdinama 1970 m. JAV išleista monografijos pirma dalis ir antros dalies rankraštis. Tai iki

Šiluvos Dievo Motinos paveikslą piligriminė kelionė - į šeimų ir pavienų asmenų namus - tęsiama Dievo Motinos parapijoje, Clevelande, švenčiant 400 metų jubiliejų nuo Marijos pasirodymo piemenėliams 1608 m. Lietuvoj, Šiluvoje. Gegužės 11 d. paveikslą perima Algimantas ir dr. Zita Maščinskai, su jais kartu dvi anūkės - Emilė ir Daina Dicevičiūtės. *Napoleono Vucianio nuotr.*

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMO AKIMIRKOS

Š.m. birželio 15 d., 3 v. p.p., Latvių evangelikų liuteronų bažnyčioje, Clevelando priemiestyje Lakewood, OH įvyko, jau tradicija tapęs nuo 1979 m. ALTO, Latvių Sąjungos ir Estų Tarybos isteigtas Clevelando Baltiečių Komitetas, kuris kasmet rengia nuostolius.

Po ilgos žiemos į Lietuvos žemę ir į Šiluvą atėjo pavasaris. Drauge su naujam gyvenimui besikeliančia Lietuva keiasi ir Šiluva. Daugybė piligrimų vėl plaukia į Šiluvą. Vėl čia skamba džiaugsmo giesmės ir be baimės garbinamas Šiluvos Marijos Sūnus. Ši Šiluvos istorijos knyga tebūnie dar vienu džiaugsmo akordu, darniai įsiliejančių į pagarbos ir meilės giesmę, aidinčią iš tėvų žemę mylinčios lietuvio širdies.

šiol nepamainoma, pirma išsami, gyvai parašyta Šiluvos ir jos bažnyčios istorija. "Šią knygą galima vadinti ir Lietuvos Bažnyčios istorija, kurioje autorius stengiasi nubrėžti taip pat lietuviškumo istorijos gaires" (dr. Irena Vaišvilaitė).

Naująją knygą apie Šiluvą šiuo metu galima įsigyti (ar užsisakyti atsiuntimui) Kauno arkivyskupijos kurijoje, adresu Rotušės a. 14a, Kaunas LT-44279, Lithuania. Pasiteirauti el. paštu: info@kn.lcn.lt, arba tel. 370-37-409025. Knyga piligriminėmis dienomis ir per Jubiliejaus šventimą rugsėjo mėnesį bus platinama pačioje Šiluvoje.

tragiškų trėmimų minėjimus. Minėjimo apeigose dalyvavo 225 žmonės.

Minėjimo programos viršelyje buvo įrašyta "Ecumenical Prayer Service", su žemiau pridėtu gražiu paaiškinimu, kad šio minėjimo paskirtis yra prisiminti visus žuvusius, nukankintus ir pergyvenusius 1941 m. birželio 13-14 d. Sovietų Sąjungos vykdytus trėmimus. Minėjimo apeigoms pakaitomis vadovavo latvių kun. dr. Paul J. Barbins, lietuvių kun. Gediminas Kijauskas, SJ ir estų kun. dr. Peeter Vanker.

Apeigos prasidėjo įnešimu JAV, Estijos, Latvijos, Lietuvos, Europos Sąjungos, NATO ir baltiečių vėliavų. Buvo giesmė anglų kalba vedant Latvių chorui ir įsijungiant visiems dalyviams. Sveikinimo žodį tarė latvių kun. dr. Paul J. Barbins, jį užbaigdamas malda. Po to – skaitymai iš Švento Rašto: angliškai kun. dr. Paul J. Barbins, estiškai kun. dr. Peeter Vanker, latviškai kun. dr. Paul J. Barbins, lietuviškai kun. Gediminas Kijauskas, SJ.

Dvidešimt minučių trukusį pamokslą pasakė estų kun. Peeter Vanker, atsisakydamas įprastu "romantišku skrydžiu" bei nukrypimu nuo šio minėjimo tikslo. Gimęs 1940 m. Estijoje, kun. Peeter Vanker Sovietų siaubo buvo priverstas jaunystės dienas praleisti Švedijoje, paskui Kanadoje. Apie trėmimus ir tremtinių kančias jis labai daug sužinojo iš perskaitytų knygų. Pamoksle jis vaizdžiai priminė tri-

(Nukelta į 7 psl.)

BALSAVIMAS 2008 M. SPALIO 12 D. LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMUOSE

Kviečiame visus Lietuvos Respublikos piliečius JAV balsuoti eiliniuose Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose 2008 m. spalio 12 d.

Balsavimą Jungtinėse Amerikos Valstijose organizuos Lietuvos Respublikos ambasada Washington, Lietuvos Respublikos Generaliniai konsulatai Chicago ir New York, bei Lietuvos Respublikos garbės konsulatai Cleveland, Los Angeles ir Seattle. LR piliečiai galės balsuoti paštu arba atėję į Lietuvos ambasadą Vašingtone ar vieną iš minėtų konsulinių įstaigų.

Daugiau informacijos apie rinkimus galite rasti LR ambasados Washingtone tinklalapyje www.ltembassyus.lt, Generalinio konsulato Čikagoje tinklalapyje www.konsulatas.org, Generalinio konsulato Niujorke tinklalapyje www.ltconsny.org arba LR Vyriausiosios rinkimų komisijos tinklalapyje www.vrk.lt.

LR ambasada JAV inf.

(Atkelta iš 6 psl.)

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO...

jų Baltijos kraštų tautiečių sovietmečiu pergyventus sunkumus bei estų partizanų veikla iki 1949 m. Kun. dr. Vanker papasakojo apie vieno Kanados generolo pergyvenimus Ruandoje, jo karinės tarnybos metu, kur jis pamatė šetono galią ir jo padarinius. Pagal jį, Hitleris ir Stalinai taip pat buvo šetonai. **Jis taip pat apžvelgė Baltijos kraštų ir Ukrainos genocidus.** Kalbėdamas apie viešnagę Estijoje ir susitikimus su estų jaunuimu, jis pastebėjo, kad dauguma jų apie mūsų minimus trėmimus nieko nežino, pridurdamas, kad tas nežinojimas gali būti dėl nenoro žinoti, dėl baimės, nesidomėjimo ar dėl mokyklose nepakankamai išryškintu sovietmečio žiaurumų, išskirtinai pabrėždamas, kad birželio trėmimai turi būti nuolat garsinami, apie juos kalbama, neleiddžiant jiems išnykti iš žmonijos atminties.

Po pamokslų buvo trumpa Latvių choro programa ir kun. Kijausko malda angliškai su dalyvaujančiu atsakymais. Minėjimo apeigos buvo užbaigtos Latvių choro ir dalyvių sugiedotais himnais. Visos apeigos truko 48 minutes. Jos praėjo sklandžiai, rengėjų nustatytose ribose.

Po iškilmingosios minėjimo dalies, susirinkusieji nusileido į erdvią, vėsinamą salę ir susėdę prie apskritų, gražiai papuoštų stalų, vaišinosi kavute, vynu bei gausiais ir gardžiais užkandėliais. Įdomu, kad kun. dr. Paul J. Barbins užkandžiaujantiems priminė, kad, šiais metais, rengėjai (Baltic American Committee of Greater Cleveland) nutarė nekviešti pagrindinio kalbėtojo, tuo suteikiant progą susirinkusiems labiau suartėti, artimiau pabendrauti besigardžiuojant darbščių ponių paruoštais skanumynais. Prisimintina, kad šis minėjimas ir sėkmingas pabendravimas galėjo įvykti tik visų trijų tautybių atstovų pastangų, darbštumo ir paramos dėka. Jų visų išvardinti neįmanoma, tačiau jiems priklauso nuoširdi padėka. *Algirdas V. Matulionis*

WASHINGTON DC

PAMINĖTA GEDULO IR VILTIES DIENA

Washington birželio 14 d. prie Memorialo komunizmo aukoms atminti LR ambasados kvietimu susirinku-

LR ambasadorius Audrius Brūzga ir ponė Annette Lantos.

LR ambasados nuotr.

VOKIETIJA

VASARIO 16-OSIOS GIMNAZIJOS KOVO 11-OJI

Kovo 10d. buvo iškilmingai pakelta Lietuvos trispalvė. Klasėse visi mokiniai paskyrė keletą valandų aptarti, ką Lietuvai davė iškovota nepriklausomybė. Paskui žemesniųjų klasių mokiniai kontūriniuose žemėlapiuose piešė mažas ir dideles valstybes ir kalbėjo su mokytojais, kada kurios mažosios valstybės kovojo už savo laisvę. Vyresniųjų klasių mokiniai gavo po du žemėlapius: Europa XX a. ir XXI a. pradžioje. Pastarajame žymiai daugiau spalvų nei pirmajame. Svarstydami klausimus, kodėl mažosios tautos nori būti laisvos ir nepriklausomos, o didžiosios nenori jų paleisti, mokiniai surašė savo mintis plakatuose ir pakabino juos ant sienų koridoriuje. Toks minėjimas ypatingai buvo naudingas vokiečiams: tiek mokiniams, tiek mokytojams.

TALENTŲ VAKARAS

Balandžio 11 d. ateitininkai suruošė tradicinį gimnazijos talentų vakarą. Kad pertraukos

Prie memorialinio paminklo atminimui Washington, D.C. Komunizmo aukoms atminti dalyvavo ne vien tik lietuviai.

LR ambasados nuotr.

sieji lietuvių bendruomenės atstovai, diplomatai paminėjo Gedulo ir vilties dieną ir pagerbė tremtyje žuvusių lietuvių atminimą.

Birželio 12 dieną ambasada

dorius Audrius Brūzga dalyvavo Memorialo komunizmo aukoms atminti atidengimo vienu metu sukakties minėjime. Renginio metu, Atstovų Rūmų narys Tom Lantos, kuris daug prisidėjo prie komunizmo atminimo aukų įamžinimo, po mirties buvo pagerbtas Truman-Reagan laisvės medaliu. Apdovanojimą atsiėmė politiko našlė Annette Lantos.

Renginyje dalyvavo Prekybos sekretorius Carlos Gutierrez, Atstovų Rūmų daugumos vadovas Steny Hoyer, kongresmenai Thaddeus McCotter, Denis Kucinich, Steve King, Shelley Berkley ir kt., diplomatinio korpuso,

visuomeninių organizacijų, žiniasklaidos atstovai.

Po atminimo ceremonijos susirinkusiems buvo pristatytas Virtualaus muziejaus komunizmo aukoms atminti projektas. Tolimesniuose planuose tikimasi įsteigti ir specialų Komunizmo aukų atminimo muziejų Washingtone.

Memorialas komunizmo aukoms atminti atidengtas 2006 metų birželio 12d. Šio memorialo statyba kainavo apie 825 tūkst. JAV dolerių. Lietuvos Vyriausybė šio memorialo statybai skyrė 10 tūkstančių litų, vieną tūkstantį JAV dolerių skyrė Lietuvos ambasada Washingtone.

LR ambasada JAV inf.

rie iškovojo trečiojo laipsnio diplomus ir buvo apdovanoti asmeninėmis dovanomis bei dovanomis Vasario 16-osios gimnazijai.

KREPŠINIO NAKTIS

Balandžio 12 d. vakare Hemsbach vyko tradicinis krepšinio turnyras „Krepšinio naktis“. Jame dalyvavo keturios gimnazistų komandos, kurių viena buvo kartu su mokytojais, kita su buvusiais gimnazistais. Praeitais metais į finalinius žaidimus patekdavo vien tik lietuvių komandos. Kad šiais metais taip nebeatšitiktų, lietuviai iš pat pradžių buvo paskirti į vieną grupę ir tik geriausiėjo toliau. Tokiu būdu buvo ir nelietuviams duota galimybė laimėti turnyrą. Gimnazistų ir mokytojų komandos šį kartą liko be prizų, o bendra dabartinių ir buvusių gimnazistų komanda (Arvydas Drinkus, Justas Biekša ir Mindaugas Docaitis) laimėjo pirmą vietą.

EUROPOS SAVAITĖS ATIDARYMAS HESSENE

Hesseno vyriausybė šiais metais Europos savaitės oficialų atidarymą šventė Giessene gegužės 5 d. Administracinio teismo salėje. Renginio tema:

tarpkultūrinis dialogas - Estijos, Latvijos ir Lietuvos kelias į Europą. Renginį atidarė Europos ministras Volker Hoff. Diskusijose prie apvalaus stalo tarp kitų dalyvavo lietuviams gerai žinomas, lietuviškai kalbantis Europos parlamento narys Michael Gahler ir buvęs Lietuvos ambasadorius Vokietijoje Lietuvos Konstitucinio teismo teisėjas dr. Zenonas Namavičius. Meninę programą, kaip tradicija, šiame renginyje atliko Vasario 16-osios gimnazijos ansamblis. Muzikos mokytojų Audronės ir Gintaro Ručių paruošti mokiniai šoko, grojo ir dainavo.

KNYGŲ DEGINIMO MINĖJIMAS

Vasario 16-osios gimnaziją lanko ir vokiečiai mokiniai. Todėl minimos ne tik lietuviškos, bet ir svarbiausios Vokietijos istorinės datos. Viena iš liūdnujų Vokietijos datų buvo knygų deginimas 1933 m. gegužės 10 d. Šis minėjimas buvo numatytas gegužės 8 d., bet gimnazijos ansamblis buvo pakviestas vokiečių į Bergstrassės apskrities paruoštą Europos savaitės renginį Grasellenbach miestelyje Odenwalde, tad knygų deginimo minėjimą teko atidėti.

v16gim-info

LIETUVA IR PASAULIS

Europos Parlamente Briuselyje pirmąkart pristatoma Lietuvos pramonės viena svarbiausių šakų - aprangos ir tekstilės pramonė. EP Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nario Šarūno Biručio iniciatyva rengiama konferencija bei parodos "Lietuvos aprangos ir tekstilės pramonė" atidarymas. Kaip pažymėjo europarlamentaras, iki šiol EP apskritai nebuvo pristatyta Lietuvos pramonė. Būta dailės, istorijos, fotografijos parodų. Šis projektas gimė aktyviai bendradarbiaujant su Lietuvos pramonininkų konfederacija.

Parodos atidarymo metu, birželio 24-ąją, numatyti Europos Komisijos, EP atstovų pasisakymai, Lietuvos aprangos ir tekstilės asociacijos prezidento Jono Karčiausko pranešimas. Juose bus aptariamios pramonės perspektyvos, turint omenyje kasmet augantį importą iš trečiųjų šalių, šio sektoriaus paramos politika ES.

Lietuvos aprangos ir tekstilės sektoriuje dirba beveik 42 tūkst. žmonių. 2007 m. tekstilės ir tekstilės gamybos srityje sukuriamama bendroji pridėtinė vertė (BPV) sudarė 1,7 proc. visos bendrosios vertės arba 8,9 proc. apdirbamojoje gamyboje sukuriamo bendrojo vidaus produkto (BVP). Šio sektoriaus sukuriamos pridėtinės vertės dalis bendrosios pridėtinės vertės struktūroje nuosekliai mažėja. Vis dėlto 2007 m., palyginti su 2006 m., tekstilės gaminių pardavimai išaugo 3,9 proc. Analizuojant lietuviškos kilmės prekių eksportą, 2007 m. tekstilės medžiagos ir tekstilės dirbiniai sudarė 8,1 proc. viso lietuviškos kilmės prekių eksporto.

Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas neformaliame Europos Sąjungos parlamentų pirmininkų susitikime Lisabonoje pabrėžė, kad 27 šalims - ES narėms - reikalinga efektyviai veikianti Europos Sąjunga. Pasak Seimo pirmininko, Lietuva pasisako už ES plėtrą, tačiau nepritaria "dviejų greičių" Europai. Č. Juršėno nuomone, "elegantiškai apeiti Airiją būtų nekontekstiška", todėl jis paragino nebijoti prarasti laiko svarstymams ir pasitarimams, nes prarasti stiprią ir įtakingą Europos Sąjungą būtų daug blogiau. Jo nuomone, reikia toliau tartis su Airija ir ieškoti išeities iš situacijos, susidariusios po referendumo. Tam pritarė absoliuti dauguma ES parlamentinės konferencijos dalyvių, pabrėždami galimybę skirti Airijai laiko išsiaiškinti susidariusią situaciją.

Konferencijos diskusijų metų buvo ypač pabrėžta, kad egzistuoja nemažas atotrūkis tarp ES institucijų ir paprastų piliečių. Žmonėms nebuvo pakankamai išaiškinti Europos Sąjungos privalumai. Valstybių parlamentai neatliko savo pareigų iki galo. Lietuvos parlamento vadovas pabrėžė, kad Lietuvai Lisabonos sutartis labai svarbi ir dėl energetinio saugumo bei ES solidarumo, sprendžiant situaciją, susidarysiančią po Ignalinos AE antrojo bloko uždarymo.

Birželio 18 d. vidurdienį nelaimingo atsitikimo metu tarptautinėse pratybose BALTOPS žuvo 22-ejų metų Lietuvos karinių pajėgų (KJP) jūreivis Egidijus Kasparavičius. Jis buvo laivo "Jotvingis" (N42), dalyvavusio pratybose Baltijos jūroje prie Danijos krantų, įgulos narys. Dėl kario žūties kariuomenės vado įsakymu pradėtas tyrimas. Laivas "Jotvingis" dalyvavimą pratybose nutraukė, pranešė Krašto apsaugos ministerija.

Vyriausybė teikia prezidentui Valdui Adamkui Lietuvos ambasadorių kandidatūras prie tarptautinių organizacijų. **Gediminas Šerkšnys** siūlomas skirti nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi prie Europos Tarybos. **Renatas Norkus** - nepaprastuoju ir įgaliotuoju ambasadoriumi prie Tarptautinių organizacijų Vienoje. Šiuo metu G. Šerkšnys eina Užsienio reikalų ministerijos Transatlantinio bendradarbiavimo ir saugumo politikos departamento ambasadoriaus ypatingiems pavedimams pareigas. 1998-2000 metais G. Šerkšnys buvo užsienio reikalų viceministras, 2000-2006 metais - nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Jungtinėse Tautose, 2006 metais ėjo Užsienio reikalų ministerijos Daugiašalių santykių departamento ambasadoriaus ypatingiems pavedimams pareigas. 2006 metais G. Šerkšnys vadovavo Lietuvos specialiajai misijai Afganistane. Šiuo metu Krašto apsaugos ministerijos sekretoriaus pareigas einantis R. Norkus Krašto apsaugos ministerijoje dirba nuo 2004 metų. 1991-1992 metais jis ėjo Užsienio reikalų ministerijos Rytų ir Vidurio Europos skyriaus trečiojo sekretoriaus pareigas, 1992-1994 metais buvo Europos saugumo ir bendradarbiavimo skyriaus antrasis sekretorius, 1994-1998 metais - Krašto apsaugos ministerijos Politikos planavimo departamento direktorius, 1998-1999 metais - Užsienio reikalų ministerijos Politikos departamento Amerikos šalių skyriaus vedėjas, 1999-2000 metais - Lietuvos misijos prie Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos patarėjas, 2000-2001 - Lietuvos laikinasis reikalų patikėtinis misijoje prie NATO ir Vakarų Europos Sąjungos, 2001-2004 - Lietuvos ambasados JAV ministras patarėjas.

LGITIC

Lietuvos Užsienio reikalų ministras Petras Vaitiekūnas pasitarimo metu su Lietuvos ambasadore Kanadoje Ginte Damušyte.

V. ADAMKUS: PRIVALOME TURĖTI BENDRĄ POŽIŪRĮ Į TOTALITARINIŲ REŽIMŲ NUSIKALTIMUS

Vilnius/Briuselis, birželio 20 d. (ELTA). Labai svarbiu žingsniu Europos Vadovų Tarybos susitikimo baigiamąjį sesijoje prezidentas Valdas Adamkus pavadino totalitarinių režimų nusikaltimų pasmerkimą Europos Sąjungos lygiu.

Briuselyje Europos vadovai sutarė dėl išvadų, kuriose pavyko atspindėti šių metų balandžio 8 d. Briuselyje vykusius pirmuosius totalitarinių režimų nusikaltimų svarstymus bei poreikį tęsti šį procesą.

"Šiandieninėje Europoje turime dvidešimt septynias skirtingas istorines patirtis, tačiau privalome turėti vieną

bendrą požiūrį į totalitarinių režimų įvykdytus nusikaltimus. Nepakantumas tam turi tapti bendro Europos suvokimo dalimi", - pabrėžė prezidentas V. Adamkus.

Taip pat buvo sutarta dėl Rytų partnerystės plėtojimo stiprinant Europos Sąjungos ir jos rytinių kaimynių regioninį bendradarbiavimą.

"Esu patenkintas, kad šandien žengėme konkretų žingsnį tam, kad po kelerių metų su rytinėmis kaimynėmis kalbėtume ne tik apie įvairių veiksmų planų įgyvendinimą, o apie tikrą integracijos procesą. Rytų kaimynių europinius sie-

kius", - sakė Lietuvos prezidentas.

Rytų partnerystės plėtojimo idėją šių metų kovo mėnesį Europos Vadovų Taryboje iškėlė Lietuvos ir Lenkijos prezidentai, primena Prezidento spaudos tarnyba.

Kalbėdamas apie birželio 26 dieną Rusijoje, Chanty Mansijske, rengiamą ES - Rusijos viršūnių susitikimą, šalies vadovas atkreipė dėmesį į sudėtingą situaciją Gruzijoje.

"Susitikime Europos Sąjunga turi duoti labai aiškų signalą Rusijai dėl jos karinių pajėgų išvedimo iš Abchazijos", - pabrėžė V. Adamkus. **LGITIC**

ES PRIVALO SUTRAMDYTI RUSIJĄ

Strasbūras, birželio 19 d. (LGITIC). Europarlamentaras **Vytautas Landsbergis** pabrėžia, kad Sibire vykšančiame ES-Rusijos viršūnių susitikime Rusija turi būti pastatyta į vietą.

"Naujoji" Rusija pakartotinai elgiasi kaip teroristinė valstybė, ir Europos Sąjunga privalo ES-Rusijos viršūnių susitikimo metu pareikalauti prezidento Dmitrij Medvedev nutraukti tokius jos veiksmus", - Europos Parlamente sakė Lietuvos atstovas V. Landsbergis diskutuojant dėl pasirengimo ES-Rusijos viršūnių susitikimui.

Pasak jo, Rusijos valdžia turėtų viską daryti, kad įrodytų neužsakiusi teroristinio Jungtinės Karalystės piliečio, tuo pačiu ir ES piliečio Aleksandr Litvinenko nužudymo. "O kai Rusijos vyriausybė ne tik nesistengia įrodyti nedavu-

si tokių įsakymų, bet ir atsisako bendradarbiauti su britų atsakingomis tarnybomis, tiriančiomis šį nusikaltimą, tai patvirtina, kad Rusija oficialiai dalyvavo šioje žmogžudystėje", - teigė V. Landsbergis.

Europoparlamentaro teigimu, kai teroristai tyčiojasi iš Jungtinės Karalystės - jie tyčiojasi ir iš Jungtinės Europos.

V. Landsbergis iškėlė ir dar vieną žmogaus teisių klausimą.

"Negalima Beslano motinų traukti baudžiamojon atsakomybėn ir joms kelti bylą už tai, kad jos reikalauja atsakymo, kas įsakė mokyklos puolimą ir panaudoti minosvaidžius bei sunkiuosius kulkosvaidžius prieš visus ten buvusius, taip pat vaikus. Europos Sąjunga turi remti silpnuosius: britų vyriausybę ir Beslano motinas", - pabrėžė V. Landsbergis.

"GELEŽINIS VILKAS" IŠBANDĖ RAKETINĮ KOMPLEKSĄ "STINGER"

Vilnius, birželio 20 d. Motorizuotosios pėstininkų brigados "Geležinis Vilkas" Oro gynybos baterijos kariai koviniams šaudymams pasirengti skirtuose mokymuose pirmą kartą šaudė į oro taikinius priešlėktuvinės gynybos raketiniais kompleksais "Stinger".

Šaudymo pratybos birželio 11-20 dienomis vyko Danijos kariuomenės bazėje Gnibeno apylinkėse. Priešlėktuvinės gynybos raketinio komplekso "Stinger" įsigijimo projektas Lietuvoje buvo pradėtas įgyvendinti 2002 m. lapkritį Lietuvos ir JAV vyriausybėms pasirašius sutartį dėl šių sistemų įsigijimo. Šiuo projektu buvo susitarta per 3 metus "Stinger" sistemomis apginkluoti Nuolatinės parengties Motorizuotosios pėstininkų brigados "Geležinis Vilkas" Oro gynybos bateriją. **LGITIC**

PREMIJA UŽ POETINĘ KULTŪRĄ IR TAUTIŠKUMĄ

Lietuvoje Kultūros pažangos premija apdovanotas žymus poetas Justinas Marcinkevičius. Jam skirta 70,000 litų. Premijų įteikimo šventėje poetas pasijuto blogai ir buvo išvežtas į Santariškių klinikas, kur medikai atliko daug tyrimų, bet nieko negalėjo pasakyti, kodėl poetas nualpo šventės metu.

Poetas vėliau apgailestavo, kad nualpęs Teatro salėje nespėjo tarti padėkos žodžio. Jis viešos kalbos nerengė, nors žinojo, kad Mokslų akademija jį pristatė premijai gauti. Bet ar gaus, nežinojo iki paskelbimo.

Poetas sakėsi esąs dėkingas premijos steigėjams ir savo žmonai, kad ji leidžia jam atsiduoti kūrybai. "Genovaitė daug padeda man kasdien. Žmona labiausiai pasitikiu." Geografijos mokytoja G. Marcinkevičienė jau 53 metus yra kartu kasdien. Jie yra neišskiriami - ilgesniam laikui nebuvo išsiskyrę.

Kai kūrėjas Vilniaus universiteto salėje susivirduliavo, iškart prišoko žmona ir jį gerai pažįstantys chirurgai Giedrius Uždavinys ir Vytautas Širvydis. Jį ir reanimacijos palatoje tuoj aplankė atskubėję abu chirurgai. "Infarkto nėra" - buvo pranešta visuomenei.

Jėgas atgavęs, kai sugrįžo į namus, poetas rado malonią dovaną - ką tik išleistą jo poezijos knygų **"Naktį užkluptas žaibo"** ryšulį. Knygas jam į namus parvežė žmona, kuri poetą gyvenimo ir kūrybos keliu lydi nuo 1955-ųjų, kai jie susituokė.

Garsusis poetas nesitikėjo, kad poezija gali būti taip aukštai įvertinta. "Man malonu, jog eilėraštis buvo pakviestas būti šalia šauniausių mokslinių darbų, kurių vertė mūsų šalies ir pasaulio mastu. Poezijai atsidurti šalia mokslo - didelė garbė."

Bet poetas džiaugėsi, jog jis tą vakarą kultūros pažangos premija buvo įvertintas ne vienas. Jis pasveikino garsų teatro režisierių Eimuntą Nekrošių, kuriam premija skirta už originalius užsienio ir lietuvių kūrinių pareiškimus. Justinui Marcinkevičiui premija skirta už svarų indėlį į lietuvių poetinę kūrybą ir tautiškumą. Poetą kai kas palygino su grožinės lietuvių literatūros pradininku Kristijonu Donelaičiu.

Savo bute J. Marcinkevičius turi sukaupęs maždaug 10 tūkstančių grožinės ir mokslinės literatūros leidinių. Jo namuose - lyg Vilniaus universiteto lituanistikos bibliotekoje.

Paruošta pagal L. Valonytės straipsnį "Lietuvos ryte".

Poetas Justinas Marcinkevičius su žmona Genovaitė.

JUSTINO MARCINKEVIČIAUS KŪRYBOS BIOGRAFIJA

Gimė 1930 m. kovo 10 d. Prienų rajone, Vazatkiemio kaime.

1954 metais Vilniaus universitete baigė lietuvių kalbos ir literatūros studijas.

Dirbo žurnaluose "Genys", "Pergalė".

Nuo 1965 m. - rašytojas. Per šimto knygų (poezijos, poemų, dramų, eseistikos, knygų vaikams) autorius.

Svarbiausi kūriniai - dramatinė trilogija "Mindaugas. Mažvydas. Katedra" (1968-1976 m.), eilėraščių rinkiniai "Liepsnojantis krūmas" (1968 m.), "Gyvenimo švelnus prisiglaudimas" (1978 m.), "Pažinimo medis" (1979 m.), "Būk ir palaimink" (1980 m.), "Vienintelė žemė" (1984 m.), "Eilėraščiai iš dieno-raščio" (1993 m.), "Naktį užkluptas žaibo" (2008 m.), eseistikos knyga "Dienoraštis be datų" (1981 m.), poemos "Kraujas ir pelenai" (1960 m.), "Donelaitis" (1964 m.), "Carmina Minora" (2000 m.), dramatinė apysaka "Daukantas" (1997 m.).

Premijos - Respublikinės (1957, 1969 m.), Nacionalinė (2001 m.), Santarvės (1994 m.), Lenkijos P.E.N. centro (1997 m.), J.G.Herderio (1997 m.), Baltijos Asamblėjos (2001 m.), Kultūros pažangos (2008 m.).

Kiti apdovanojimai - Vytauto Didžiojo I ir III laipsnio ordinarų Didysis kryžius (2002, 2003 m.), Pasaulinės intelektualinės nuosavybės organizacijos Aukso medalis (2005 m.).

Kembridžo (Anglija) tarptautinis biografijų centras 1992 metais suteikė Pasaulio žmogaus vardą.

J. ŠLIŪPO SŪNUS TAPO ŠIAULIŲ UNIVERSITETO GARBĖS NARIU

Šiauliai, birželio 19 d. Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenančiam aušrininko, visuomenės veikėjo Jono Šliūpo sūnui inžinieriui Vytautui Jonui Šliūpai suteiktas Šiaulių universiteto garbės nario vardas.

Taip įvertintas V. Šliūpo sprendimas universiteto bibliotekai padovanoti savo tėvo ir kitų JAV lietuvių archyvą.

Tarptautinį pripažinimą pelnęs inžinierius statybininkas V. Šliūpas 1997 metais JAV įsteigė ne pelno organizaciją "Aušrininko daktaro J. Šliūpo archyvas". Pradžioje archyvą sudarė keli lagaminai dokumentų ir knygų, kurias traukdamasis iš

Lietuvos išsivežė J. Šliūpas. Jam mirus, archyvu pradėjo rūpintis žmona. O.V. Šliūpas archyvą pėrė išėjęs į pensiją, kai galėjo atsidėti lietuviškai veiklai.

"Archyvas pradėjo plėstis. JAV lietuviai buvo dosnūs, dovanodami daug dokumentų, knygų, kitos istorinės medžiagos. Jos, užimančios tris kambarius, dovanojo 400 JAV gyvenančių lietuvių", - pasakojo V. Šliūpas. Šio archyvo pageidavo Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka, Vilniaus ir Vytauto Didžiojo universitetai, bet V. Šliūpas nusprendė archyvą dovanooti Šiaulių universitetui, nes Šiauliuose - jo tėvo šaknys. **LGITIC**

KULTŪROS KRONIKA

Lietuvos bankas birželio 30 d. į apyvartą išleis 50 litų nominalo sidabrinę proginę monetą, skirtą Europos kultūros paveldui. Banko valdyba ją patvirtino mokėjimo ir atsiskaitymo priemone. Moneta išleidžiama dalyvaujant sidabro monetų programoje "Europa. Europos kultūros paveldas". Ji nukaldinta Lietuvos monetų kalykloje pagal dailininko Ryto Jono Belevičiaus sukurtus monetos averso ir reverso grafinius projektus. Lietuvos bankas jau yra išleidęs 54 progines monetas, iš jų dvi - šiemet: 50 litų sidabrinę monetą, skirtą Lietuvos karalaičio šv. Kazimiero 550-osioms gimimo metinėms, bei 50 litų sidabrinę monetą, skirtą Kauno piliai.

Birželio 20 d. vakarą Kauno IX forte vyko išskirtinis tarptautinio Pažaislio muzikos festivalio renginys, kuriame nuskambėjo "Requiem", sukurtas vengrų kompozitoriaus Frigyes Hid. Šį muzikos kūrinių autorius paskyrė žuvusiųjų visų laikų karuose atminimui. "Requiem" atliko solistai Asta Krikščiūnaitė, Rita Preikšaitė, Mindaugas Zimkus ir Liudas Norvaišas. Taip pat - Kauno valstybinis choras (meno vadovas ir vyriausiasis dirigentas Petras Bingelis), Šaulių valstybinis kamerinis choras "Polifonija" (vadovas Gediminas Ramanauskas), Valstybinis pučiamųjų instrumentų orkestras "Trimitas" (meno vadovas Algirdas Budrys, vyriausiasis dirigentas Romas Balčiūnas). Diriguos Petras Bingelis.

Amsterdame vykusiame svarbiausiame naujosios muzikos festivalyje Olandijoje "Holland Festival" skambėjo kompozitoriaus Broniaus Kutavičiaus oratorija **"Paskutinės pagonių apeigos"**. Prieš 30 metų sukurtą oratoriją atliko Nyderlandų radijo choras "Groot Omroepkoor", Nyderlandų vaikų choras, Nyderlandų radijo kamerinis orkestras, solo soprano partiją dainavo Gintarė Skerytė. Oratoriją dirigavo britų dirigentas James Wood.

B. Kutavičiaus oratorija į programą buvo įtraukta olandų kompozitoriaus, pianisto, radijo laidų vedėjo, lietuvių muzikos propaguotojo Roberto Nasveldo pasiūlymu. Legendinį lietuvių kompozitoriaus opusą kartu su koncerte skambėjusiais kitais dviem skirtingų epochų kūrinių - anglų renesanso kompozitoriaus Thomas Tallis motetu "Spem in alium nunquam habui" (1573) ir Luigi Nono "Caminantes... Ayacucho" (1987) - vienijo koncerto moto "Surround sound avant la lettre". Juose svarbus neįprastas dainininkų ir instrumentalistų išsidėstymas bei judėjimas erdveje.

Birželio 25 d. koncerto įrašas bus transliuojamas per olandų "Radio 4" programą, skelbia Lietuvos muzikos informacijos ir leidybos centras. B. Kutavičius seniai pripažintas viena pačių svarbiausių šiuolaikinės lietuvių muzikos figūrų, kompozitorius yra laikomas lietuviškojo minimalizmo pradininku. B. Kutavičiaus minimalizmas - jo paties išradimas, kurio gilios šaknys glūdi archajiškose lietuvių liaudies muzikos formose. Kompozitorius pripažįsta atradęs savąją kūrybinę viziją ir sukūręs pirmuosius tikrai reikšmingus kūrinius gana vėlai - artėdamas prie keturiasdešimties. Tarp jų - "Panteistinė oratorija" (1970), dabar dažnai laikoma tikrai modernios lietuviškos muzikos atspirties tašku, ir ypač "Paskutinės pagonių apeigos" (1978), laikomos svarbiausiu ir įtakingiausiu lietuvių šiuolaikinės muzikos opusu.

Lietuvoje siaučiantis kaimo mokyklų genocidas neaplenkė ir Kalvarijos savivaldybės. Paskutinį kartą skambutis šį pavasarį nuskambėjo Aistiškių, Brokų, Salaperaugio ir Sūsninkų pradinėse mokyklose, rugsėjį iš šių kaimų moksleiviai bus vežiami į Nemunaičių, Akmenynų ir Liubavo pagrindines mokyklas. Jeigu vaikų nepadaugės, ir Akmenynų bei Alksninės mokyklos gali tapti artimiausių mokyklų pradinio ugdymo skyriais arba nepilnomis pagrindinėmis mokyklomis. Pasak Kalvarijos savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vedėjos Danutės Lisauskienės, viena vertus, ji sutinkanti, kad mokyklų negalima uždaryti, bet, pasak jos, "ir "kaliošiukų" laikai jau praėjo: mažutėse kaimo mokyklose negalima garantuoti geros mokymo kokybės, pačios mokyklos yra prastos būklės, jų išlaikymas slegia tas mokyklas, kurių filialais jos yra". Pagal galiojančius švietimo įstatymus Kalvarijos savivaldybės mokyklose šiemet trūko 360 mokinių.

Afganistano ir Sovietų Sąjungos kare (1979-1989) dalyvavusių lietuvių buitį ir būties sugulė į "Versus aureus" leidyklos išleistą fotoalbumą "Užmirštas" karas". Antrajame papildytame leidime - 171 fotografija, kurių autoriai - ne profesionalūs fotografai, o į karo sūkurį ne savo noru patekę jaunuoliai iš Lietuvos, įamžinę Afganistano vietovių vaizdus, buitį vaizdus ir karo baismus. Albumo sudarytojas Afganistano karo dalyvis Vytautas Lukšys pasakoja, kad šia knyga norėta ne tik pažvelgti į daugeliui lietuvių tragiškus dešimt metų trukusius įvykius Afganistane, bet ir parodyti, kad grįžusieji iš karo nėra abejingi tam, kas įvyko ir kas vyksta dabar.

LGITIC

PETRO BABICKO 105 METŲ GIMIMO SUKAKTIS PAMINĖTA GIMTAJAME LAUKMINIŠKIŲ KAIME

Petras Babickas (1903 m. gegužės 12 d. Laukminiškiuose - 1991 m. rugpjūčio 27 d. Rio de Žaneire, Brazilija) - Lietuvos radijo žurnalistikos pradininkas, publicistas, rašytojas, vertėjas, diplomatas, kraštotyrininkas, keliautojas, dailininkas, fotografas, - raudonojo tvano genamas iš Lietuvos pasitraukė 1944 metais. Į Lietuvą žadėjo sugrįžti, kai jos sienas saugos Lietuvos kariai. Taip ir atsitiko. Deja, į nepriklausomą Lietuvą 2006 m. birželio 9 d. grįžo jo palaikai; dar gyvas sulaukęs Nepriklausomybės paskelbimo, dėl amžiaus ir sveikatos kelionei nebesiryo.

Kaune tą birželio 9 dieną, gausiai dalyvaujant P.Babicko gerbėjams bei artimiesiems ir giminėms, atvykusioms iš gimtųjų Laukminiškių muzie-

jaus darbuotojai Janinai Puronienei, Kupiškio etnografijos muziejaus direktorei Violetai Aleknienei, urna su palaikais buvo palaidota Petrašiūnų kapinėse poetų Bernardo Brazdžionio ir kunigo poeto Ričardo Mikutavičiaus kapų kaimynystėje.

Žemiška Babicko kelionė, regis, baigėsi, tačiau nesibaigė tos kelionės paliktas pėdsakas. Šių metų birželio 7 d. Laukminiškiuose įvykęs minėjimas patvirtino, kad pėdsakas įprasminamas ateičiai. Antai, atvykus į Laukminiškių kaimą, galima dalyvauti specialistės Janinos Puronienės edukacinėje pamokoje, galima pamatyti garsiosios Babickų šeimos trobą, jos interjerą, išgirsti apie Petro, Vytauto, Kazio, Unės Babickų vaikystę, paskaityti Petro Babicko ir Unės Babic-

Petro Babicko kūryba.

kaitės kūrybą. Šiame Kupiškio etnografinio muziejaus filiale vyksta ir kiti, susieti su tautos kultūra, kurią puoselėjo P.Babickas, renginiai. Paminėto pėdsako svarus, prasmingas ir gražus akcentas buvo 105-ųjų P. Babicko gimimo metinių minėjimo renginys.

Renginį vedė mokytojos Janina Puronienė ir Kristina Aleksandravičienė su grupele moksleivių, renginio dalyviams vaizdžiai pristatė P. Babicko kūrybą, jo užrašytas mintis, nuostatas ir jausmus lietuvių tautai, Tėvynei. Iš Laukminiškių kilęs medicinos daktaras Gediminas Kaluina kalbėjo apie muziejaus svarbą ugdamt jaunuomenę, išsakė padėkos žodžius už triūsą kaupiant ir deramai pristatant lankytojams eksponatus. Buvusi gretimo Virbališkių kaimo mokyklos direk-

torė Danutė Sokienė tvirtino, kad čia sklando P. Babicko lietuviška dvasia, jo puoselėtos tikrosios vertybės, citavo aktualias šiai dienai mintis, deklamavo poeto eiles. Šių eilučių autorius renginio dalyviams iš magnetofono pademonstravo Unės ir Petro Babickų balsus. Minėjimo dalyvių ausis malonino įsiterpdami muzika ir daina "Muzikantai iš pa Utenas".

Baigiantis minėjimui, Kupiškio etnografinio muziejaus

direktorė Violeta Alekniene džiaugėsi, kad gyvenimas sudėdė mūsų mintis ir jausmus taip, kad geri darbai ir siekiai, prisiminimai apie juos eina iš kartos į kartą. Ji dėkojo renginio organizatoriams ir dalyviams.

Po oficialiosios minėjimo dalies medžių pavėsyje dalyviai jaukioje aplinkoje susėdė prie stalelių ar kelmelių, vaišinosi arbatėle ar kava, dainavo.

Algimantas Zolubas

Mirties pranešimas

Birželio 17 dieną po ilgos ir sunkios ligos mirė

LIUDA ČIURLIONIENĖ.

Nuliūdę liko vyras VYTENIS,
vaikai DALIA ir JURIS su šeimomis.

Petro Babicko jo 105-ųjų metų gimimo metinių renginyje.

KODĖL LIETUVOS TEISĖJAI TIKI KGB SUDARYTA BYLA?

Ričardas Čekutis, Dalius Žygelis, *bernardinai.lt*

II.

Jei išėjęs iš tos komisijos politinis kalinys išgirdavo vieną skambutį, tai reiškė, kad bausmė lieka ta pati – gali grįžti į barakus. Jei išgirdavo du skambučius, tai reiškė, kad reikia sugrįžti atgal - bausmė yra sumažinama arba iš viso panaikinama. Išgirdau aš du skambučius. Sugrįžau atgal. Žodžiu, rusų teismas, atsižvelgdamas į tai, kad buvau jaunas, išauklėtas buržuazinėje Lietuvoje, be to, nuoširdžiai viską prisipažinau, nusprendė man bausmę sumažinti nuo 25 iki 15 metų. Taip ir išėjau. O kadangi pagal sąlygų atšaurumą už vieną dieną skaitėsi trys, tai į laisvę išėjau 1960 m. kovo 15 d. Atsėdėjau 10 metų ir 2 mėnesius. Išėjęs iš lagerio į Lietuvą grįžti negalėjau – išvykau į tremtį, į Bratską.

Dabar, kai Lietuvoje manęs vis tiek nereabilituoja, man iškilo klausimas, kodėl Lietuvos teisėjai tiki ir remiasi man KGB sudaryta byla? Net rusai, sumažinę man bausmę lageryje, pati-

kėjo manimi, o ne ta byla. Savo valia, savanoriais mes išėjome į mišką. Mus žudė, guldė ant grindinio. Paskutiniaisiais metais mes jau nebepuolėme, mes tik kiek galėdami gynėmės. Bet ginklų nesudėjome. Du mano draugai apsuptame bunkeryje nusišovė, o aš gyvas likau tik todėl, kad užsikirto ginklas...

Ir dar kartą klausiu: kodėl manęs nereabilitavo? Kodėl Lietuvos teisėjai tiki KGB sufabrikuota byla? Teisėjai, reikėjo jums pergyventi partizanų kovas, praeiti lagerių pragarą, tada gal jūs galėtumėte spręsti ar reabilituoti šiuos žmones, ar ne. O dabar jie tiki tuo, kas surašyta KGB byloje... Tie patys teisėjai tose pačiose kėdėse... Jie juodina mus – neva banditai šaudė neva nekaltus žmones. O tai kad mus išdavinėjo, šaudė, ant gatvių tasė, akis išlupinėjo ir badė, to teisėjai nenori žinoti. Tai man yra labai skaudu.

O aš, buvęs partizanas, tiek atkentėjęs ir perėjęs pragaro var-

tus, sutiksiu šiandien stribą – liaudies gynėją ir paduosiu jam ranką. Ir nesvarbu, kad jam už jo nusikaltimus bausmės atlikti nereikėjo. Bet jie irgi yra aukos. Ir jie, ir tie visi užverbuoti šnipai, ir mes – visi esame KGB aukos. Kodėl to nesupranta mūsų mokslo žmonės? Man labai skaudu..."

Taigi, Marijonas Bačianskas teigia esąs įskaudintas tuo, kad jo ir šiandien niekas nereabilituoja, nors net sovietinis teismas jam buvo sumažinęs bausmę. Kuo paaiškinti tokį teisingumą?

Net nežinant visų M. Bačiansko bylos aplinkybių, tenka konstatuoti, kad reabilitacijos problema iš tikrųjų šiuolaikinėje Lietuvoje egzistuoja. Ir ne tik reabilitacijos problema. Pirmiausia, ši problema atsiranda dėl sovietinių nuosprendžių bei KGB sudarytų bylų traktavimo.

Kokia vis dėlto M.Bačiansko istorija ir kuo jis kaltinamas?

Kaip ir dauguma nereabilituotų asmenų, jis kaltinamas civilių gyventojų žudynėmis. 1947 metais *Didžiosios Kovos apygardos Plieno* rinktinės vado „Plieno“ įsakymu, būrio partizanai privalėjo likviduoti Purlių šeimą, dėl kurių išdavysčių žuvo du tos pačios rinktinės partizanai. Operacijos metu M. Bačianskas buvo sargyboje. Kiti partizanai pasibeldė į duris, tačiau Purlys pradėjo į juos šaudyti. Partizanai atsakomąja ugnimi nukovė Purlį ir jo žmoną Purlienę. Kitas epizodas – 1949 metais buvo likviduotas KGB agentas Kryžinauskas, kuris buvo ginkluotas. Prasidėjus susišaudymui, tamsoje kautynėse atsitiktinai žuvo dar trys tame name buvę asmenys. 1950 m. sausio 18 d. čekistai apsupo bunkerį, kuriame buvo M. Bačianskas bei dar du šiose minėtose operacijose dalyvavę partizanai – Alfonsas Morkūnas-Diemedis ir Kazys Morkūnas-Gluosnis. Abu Morkūnai, nematydami galimybės išsiveržti iš apsupto bunkerio ir nenorėdami gyvi pasiduoti okupantams, spėjo nusišauti, o Bačianskui užsikirto septinto kalibro „Valteris“. Čekistai jį paėmė gyvą, vėliau po ilgų tardymų su tradiciniais kankinimais

sufabrikavo ir privertė pasirašyti tardymo protokolus, kuriais iš esmės dabar ir remiamasi. Aukščiausiasis Teismas atmetė jo prašymą reabilituoti.

Aišku, mums dabar lengva svarstyti, kad esą nereikėjo pasirašinėti tų tardymo protokolų ir pan. Bet juk iš tiesų buvo nemažai tokių partizanų, kurie nepasirašydavo jiems inkriminuojamų kaltinimų.

Iš tikrųjų, ne mums čia spręsti. Kas gali žinoti, ką gali pasirašyti, kad baigtųsi tie visi kankinimai ir pan. Tačiau problema net ne pasirašymas. Esmė, kaip Aukščiausiasis Teismas traktuoja sovietinių „trojkių“ bei vėlesnių čekistinių karinių tribunolų nuosprendžius. Kaip tik vieną tokį čia galima pacituoti: „Iš nutarimo skirti B. Žukauskui areštą matyti, kad jis saugumo darbuotojų nutarimu buvo areštuotas kaip nusikaltėlis ir 1954 m. vasario 5 d. Pabaltijo karinės apygardos karinio tribunolo nuosprendžiu B. Žukauskas buvo nuteistas už buvimą gaujoje ir dalyvavimą vykdant teroristinius aktus – žudymą tarybinių aktyvistų ir plėšimų vykdymą pagal RTFSR BK 581 „b“, 588, 582 str. (Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 14 d., nuo 11:30 v. ryto - Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

RUGSĖJO 21 d. sekmadienį, 4:00 v.p.p. Dievo Motinos parapijos patalpose įvyks Literatūros vakaras. Rengia Akademikinis Skautų Sąjūdis.

RUGSĖJO 27-28 d., Mariaus Narbutaičio metalo meno darbų paroda Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia vyr. skaučių Židinys.

SPALIO 19 d. rengiama Šiluvos Dievo Motinos šventė, Dievo Motinos Nuolatinės pagalbos parapijoj.

LAPKRIČIO 16 d., nuo 11:30 iki 3:30 p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

Labai laukiam

NAUJŲ *DIRVOS* SKAITYTOJŲ

Visi išeivijos lietuviškieji laikraščiai susirūpinę, kad metai iš metų prenumeratorių skaičius mažėja. Vyresnieji pamažu išmiršta, akių ir kitų sunkių ligų kankinami nebegali skaityti, o jaunieji, kad ir labai raginami, nuo lietuviško laikraščio tolsta.

Sunkiau ir sunkiau su naujų, pajėgių bendradarbių telkimu. Sunkiau ir su redaktorinio darbo mokančių suradimu.

Lietuviškieji laikraščiai vien iš prenumeratorės mokesčių išsiversti negali. Skelbimų, kurie išlaiko šio krašto angliškuosius laikraščius, tautybių leidiniai mažiau begauna. *Dirvai* tik nuolatinių skaitytojų siunčiamos aukos padeda galą su galu sudurti ir laukti kas bus kitais metais.

Vilties Draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai visas tas bėdas apsvarsčiusi nutarė, nuo dabar iki 2008 m. lapkričio 1 d. praversti naujų skaitytojų telkimo vąjį.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys, *Dirvą* ir sumokės prenumeratorą už pirmus metus II-os klasės paštu JAV siunčiamą *Dirvą* moka tik 40 dol. I-os klasės paštu JAV ir Kanadoje moka 57 dol..

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kur kitur gyvenantiems oro paštu 95 dol. pirmiems metams.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškipti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____

Nr. ir gatvė _____

Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____

Tel. numeris _____

LIETUVIŲ RADIOJO PROGRAMA girdima trečiadieniais
10:00-11:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas,
82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687.
Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

Margaritos ir Gedimino Marchertų 50-ies metų vedybų sukakties šventė įvyko gegužės 3 dieną Bočių menėje, PLC. Tuo pat metu, tik kitoje salėje vyko Lietuvių fondo suvažiavimas. Tad Vilijos Marchertienės ir Ritonės Rudaitienės pasiūlymui Jubiliatams padovanoti Lietuvių fondo narystę, svečiai pritarė, paaukodami 840.00 USD. Už įgyvendintą idėją dėkojame Ramintai Marchertienei, o Jubiliatų sveikiname jos atsiųstais žodžiais: "Lai gyvuoja Rita ir Gediminas ir Lietuvių fondas dar daug daug metų!". Stiprinkime Lietuvių fondą, remiantį įvairias lietuviškas organizacijas, lietuviškus projektus, bei studentus išeivijoje. **LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616, www.lithuanianfoundation.org** Nuotraukoje iš kairės: dukra Aldona Marchertas-Martin, žentas Richard Martin, Margarita ir Gediminas Marchertai.

A.A.

SOFIJA JUOZAPAITIENĖ

birželio 18 d. iškeliavo į Amžinybę sulaukusi 88 metų. Ji buvo "Dirvos" darbuotoja.

Šv. Mišios buvo atnašautos birželio 23 d. Palaidota Visų Sielų kapinėse, Chardon, OH.

Nuoširdžią užuojautą reiškiamo visiems velionės artimiesiems, draugams ir bendraminčiams.

*"Vilties" d-ja
"Dirvos" leidėjai*

DIRVAI AUKOJO

T.Bukaveckas,
Chicago, IL 45
P.Puidokas,
Toronto, CAN 25
G.Taoras,
Dover, NH 25
G.Leonas,
Bradford, NH 20
G.Likander,
Kankakee, IL 15
J.Kavaliūnas,
Barberton, OH 10
E.Mackevičienė,
Euclid, OH 10
A.Venckūnas,
Santa Monica, CA 5

*Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame*

PADĖKA CLEVELANDO BALFO SKYRIUI AUKOJUSIEMS

nuo rugsėjo 2007-2008 gegužės mėn.

1,100 dol. D. ir S. Čipkai,
1,000 dol. sūnaus Jono Čipkaus atminimui,
200 dol. Ramunė Kubiliūnaitė-Newton – Juozo ir Angelės Kubiliūnų atminimui,
100 dol. Z.Gelgotaitė, Dr. V. ir p. Gruzdžiai, N.Kersnauskaitė,
Dr.V. ir A.Mauručiai, R. Petrauskienė, Dž. Staniškis, Č. ir I. Šatkai,
60 dol. A.Ožinskienė A.A.Žemaitis atminimui,
50 dol. V.Apanius, V.Gelgotas, Dr. M. ir E. Laniauskai, M. Mikonienė,
St. ir Z. Obeleniai, H. ir G. Piktarnos, Vl. ir Gr. Plečkaičiai,
Dr. E. ir R. Šilgaliai, E. Steponienė, K. ir D. Paškonis,
40 dol. B.Navikas-Timms,
30 dol. I.Juodišienė, A.Petrauskis, V.Trimakas, Ed. ir Gr. Varneliai,
26 dol. A.Bielskus, J.Gudėnas,
25 dol. D.Armonienė, P. ir N.Bieliniai, A.Giedraitienė, St. Juodvalkis,
St.Kazlauskienė, Ž.Žemaitienė,
20 dol. V.Andriušaitis, G.Aukštuolienė, Tr.Baldauskas, A. ir A.Baliūnai,
V.Barzdukas, H. ir I.Belzinskai, Ed. Bliumentalis, G. ir V.Bučmiai,
H. ir I. Johansonai, A.Lūža, R. ir V. Matai, V. ir O. Rociūnai,
A. Stempužienė, J. ir I. Stankaičiai,
10 dol. L.Balčiūnienė, V. ir L. Čiurlioniai, J.Cook, Z.Dučmanas, H.Guest,
G. Karsokas, R. ir J.Kijauskai, I. Kuprevičienė, K.Palubinskas,
N. Palubinskienė, G. Scheutzer, R.Šukys,
5 dol. Br.Mainelienė.

Clevelando Balfio Skyriaus didžiuojasi garbingai užbaigęs kartu su Centro Valdyba Balfio šalpos darbą. Visiems aukojusiems liekame dėkingi.

Clevelando Balfio Skyriaus Valdyba

Dana Čipkienė, dir.

Stepas Juodvalkis, pirm.

Rita Augienė, sekr.

Regina Petrauskienė, išd.

Virginija Motiejūnas, spec. reikalai

Vincas Gelgotas, spec. reikalai

Lietuvos tautinio olimpinio komiteto vykdomojo komiteto išplėstiniame posėdyje Artūras Poviliūnas Lietuvos tautinio olimpinio komiteto prezidentas, Pasaulio olimpinių komitetų Vykdomojo komiteto narys, pristato Lietuvos olimpinę rinktinę, kuri dalyvaus Pekino vasaros olimpiadoje. ELTA

LIETUVOS OLIMPINĖJE RINKTINĖJE – 70 SPORTININKŲ

Vilnius, birželio 19 d. (ELTA). Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) vykdomojo komiteto išplėstiniame posėdyje ketvirtadienį Vilniaus "Karolinos" viešbučio konferencijų salėje patvirtinta šalies olimpinės rinktinės išankstinė paraiška dalyvauti olimpinėse žaidynėse Pekine. Paskutiniaisiais duomenimis, į olimpinės žaidynes turėtų vykti rekordinis Lietuvos sportininkų skaičius - 70 (58 individualių sporto šakų atstovai ir 12 krepšininčių).

Iš viso Lietuvos olimpinę rinktinę kartu su treneriais, medikais ir vadovais sudarys per 150 asmenų.

Olimpinės rinktinės atsarginių sportininkų ir aptarnaujančio personalo sąrašas - 52 pavardės.

Pekino olimpinėse žaidynėse Lietuvos atletai dalyvaus 16-oje sporto šakų.

Olimpinės rinktinės narių sąrašas artimiausiu metu gali kiek pailgėti, nes sportininkai dar turi galimybių įvykdyti olimpinius normatyvus. Galutinė šalies olimpinė rinktinė

paiškės liepos viduryje.

Pekino olimpinėse žaidynėse, kurios vyks rugpjūčio 8-24 dienomis, teisėjaus trys Lietuvos arbitrai: Sigita Mackonienė (meninė gimnastika), Zigmantas Raudonius (baidurių ir kanojų irklavimas) bei Romualdas Brazauskas (krepšinis).

1992 metų Barcelonos olimpinėse žaidynėse dalyvaavo 46, 1996 metų Atlantos olimpinėse žaidynėse - 60, 2000 metais Sidnėjuje - 61, o 2004 metais Atėnuose - 64 Lietuvos sportininkai. LRT

R. BERANKIS PASAULIO VERTINIME PAKILO DAR PER 35 VIETAS

Vilnius, birželio 16 d. (ELTA). Pirmadienį paskelbtoje Teniso profesionalų asociacijos (ATP) vertinimų lentelėje lietuvis Ričardas Berankis su 43 taškais užima 551-ąją vietą.

Prieš savaitę 17-metis Lietuvos tenisininkas šioje klasifikacijoje buvo 586-as.

24-erių metų Gvidas Sa-

beckis iš 581-osios vietos nukrito į 590-ąją (38 tšk.), o 16-metis Laurynas Grigelis iš 1742-osios pozicijos nukrito į 1796-ąją (1 tšk.).

Pirmauja šveicaras Roger Federer, (6900 tšk.). Antrąją vietą užima keturiskart "French Open" turnyro nugalėtojas ispanas Rafaelis Nadal (5755

tšk.), trečiąją - serbas Novak Djokovič, (5360 tšk.).

Latvijos tenisininkas Ernestas Gulbis pakilo į 48-ąją vietą (747 tšk.). Iš viso klasifikuotas 1851 tenisininkas. LRT

D. ŽILIŪTĖ LENKTYNĖSE FINIŠAVO PIRMA

Lietuvos dviratininkė Diana Žiliūtė, atstovaujanti Italijos komandai „Safi-Pasta Zara-Manhattan“, birželio 19 d. laimėjo Prancūzijoje vykstančių 16-ųjų

daugiadienių lenktynių „La Grande Boucle Feminine“ ketvirtąjį etapą.

32 metų lietuvė 108,5 km nuvažiavo per 3 val. 3 min. 27 sek. Kartu su nugalėtoja finišavo 52 dviratininkių grupė. LRT

FOR SALE KOLDŪNŲ GAMYBA

*ACME dough roller, *Hobart 20 QT. Mixer, *Upright freezer, *Sealer, *Recipes, *Customers...

ONE OF A KIND BUSINESS, - OWNER RETIRING
For more information contact: Dana Apanavičius
216-531-6995

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter

* Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire Hall

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 260 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Jeigu planuojate pirkti arba parduoti namą,
prieš priimdami galutinį sprendimą apsilankykite
šiose interneto svetainėse, arba paskambinkit

LINUI MULIOLIUI - 216-387-3204

linas@fixlerrealty.com

www.ClevelandHousingMarket.com
www.LyndhurstOhioHomes.com
www.Euclid-Homes.com
www.Richmond-Heights-Homes.com
www.MayfieldHomes.net
www.Pepper-Pike-Homes.com
www.SouthEuclidHomes.com
www.Beachwood-Ohio-Homes.com
www.FixlerRealty.com

Fixler Realty Group, Inc.

Linas Muliolis - Mob. Tel. - 216-387-3204

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir batzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095
Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
teikianti jaukią atmosferą rūdėsio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)